

33387, II, C, c

Prst božji

ali

izgledi božjih kazni, oziroma slučaji,
ki niso slučaji.

I. zvezek.

Resnične dogodbe iz najnovjšega časa.

(Iz nemškega „Dreihundert Strafgerichte Gottes“.)

Spisal dr. Joe. Ant. Keller,
župnik v Gottenheimu.

Z dovoljenjem pisateljevim poslovenil J. B.

V LJUBLJANI 1887.

Založil in prodaja bukvar Jan. Giontini.

Prst božji

ali

izgledi božjih kazni, oziroma slučaji,
ki niso slučaji.

I. zvezek.

Resnične dogodbe iz najnovejšega časa.

(Iz nemškega „*Dreihundert Strafgerichte Gottes*“.)

Spisal dr. Jos. Ant. Keller,
župnik v Gottenheimu.

Dovoljenjem pisateljevim poslovenil J. B.

V LJUBLJANI 1887.

Založil in prodaja bukvar Janez Giontini.

IN=030007679

Natisnil M. Šeber v Postojni.

Božje sodbe.

I. Bogokletno, predrzno govorjenje.

1. Znamenja na nebu.

Leto 1883 po vsej pravici zasluži ime leto potresa. Živo se bode še vsakdo spominjal groznega prigodka na otoku Iškija, kakor tudi silnega za tisoč odstotkov hujega potresa na otoku Java, pri katerem se je skoraj 100.000 ljudi pokončalo in vže so se zopet čule novice o hudih potresih okoli Rima, Tivoli, Frascati, Rocca di Papa, Velletri, Monteporcio itd. Tudi otok Iškija se že zopet stresa vsled silnih sunkov iz notranje zemlje prihajajočih. Po drugi strani so pa hude ure posebno po Napolitanskem silno revščino provzročile. Če najnovejši potresi po Laškem tudi niso nikjer velikanskih nesreč za saboj puščali, so vendar le povsod razširjali grozo in trepet. Bog ravno s tem kaže, da mu je le miglaj zadosti, s katerim vniči uporno človeštvo v svoji prevzetnosti do nebes segajoče v eni sekundi.

Ko je Kristus na križu umrl, je potres po celem svetu njegovo smrt oznanil, in ob enem

napravil velikanske spremembe. Kedar je sveti apostelj Pavel v Filipih v ječi sedel, pretresel je silen potres mesto, odprl duri pri ječi. Verige so padle Pavlu z rok in prost je bil. Ko so imeli sv. škofa Ignacija v Antijohiji zaprtega, kjer je ravno tudi cesar prebival, čutili so po vsem mestu hud potres. Morje se je celo dvigalo iz svojih mejá in se je po suhem razlilo. Mnogo ljudi je tedaj potonilo. Tudi leta 263 prišli so hudi potresi nad to mesto, kjer so veliko množico kristijanov zavoljo svete vere ne dolgo poprej pomorili.

Zgodovina arijanizma in njegovega preganjanja katoliške cerkve je vsa čez in čez s potresi in razvalinami prepletena. Leta 340 zginila so kar po cela mesta; tri leta pozneje razsula se je Nova Cezareja tako, da ni družega ostalo od nje kakor edino le cerkev, kjer je bil škof s svojimi zbran. Ko je leta 358 arijanski cesar Konstanc sklical v Nikomedijo koncil (cerkveni zbor), razdjal je potres skoraj celo tisto mesto. Ko so pod brezbožnim cesarjem v Carigradu vojsko napovedali svetim podobam, prišel je zopet potres in je posebno v letih 742, 746 in 789 nezumno škode naredil.

Hud potres čutili so po Nemčiji leta 1517, kedar je Luter na cerkvena vrata v Wittenbergu svoj nauk o odpustkih nabil. Francijo je stresal potres 1580, Švico in Pijemont 1584. leta. Štiri

leta kasneje, 1588 čutili so ga s strahom in trepetom na Ogrskem, na Češkem in Moravskem leta 1590, na Angleškem 1596, na Laškem pa leta 1627 in 1688.

Sicer nam pa tukaj pač ni mogoče pečati se z zgodovino potresov. Resnično pa je, da je potres ena najbolj groznih šib v rokah razsrjene božje pravičnosti. Učenjaki si belijo glave o potresih, pokazati pa le še nič nimajo. Vsa dose-danja teorija je še piškava. Ni ga učenjaka, ki bi jih napovedati znal in ni je moči na zemlji, ki bi zibajočemu se površju mir zapovedala. Potresu nasproti je vsa naša moč ničevna! Kedar se zemlja pod nami tresti in majati začne, obide strah in groza človeka, ki se nehoté ozre kviško in se domisli, da je ondi vendar le Eden, Stvarnik nebes in zemlje, ki vse to obvlada. Mornarje vihar, ljudi na suhem pa potres moliti uči.

2. Kedo bi si želel take osode?

Dne 13. septembra 1866 dala je božja pravica izgled, ki zadosti jasno govori, kako grozno da se pravični Bog maščuje nad bogokletstvom doprinešenem njegovemu presvetemu imenu ali pa blaženi devici Mariji.

V Pittsburgu sedela sta zaprta konjsk tat, Thompson in tovariš, ki izvestno tudi ni bil

naslednik svetnikov. Pogovarjala sta se o verskih rečeh in Thompson ni le popolne nevere pove-
 ličeval, temveč je tudi še silno razžaljivo in
 sovražno o Bogu in veri govoril. Tovariš njegov,
 če tudi kaznjeneec, ga je svaril, naj ne kvasi tako
 nesramnih, ker je vendar božja narava Jezusova
 v sv. pismu dokazana. Na to je pa Thompson
 tako grozovitno Boga, Jezusa Kristusa in presveto
 mater Marijo preklel, da se mi pero ustavlja,
 zapisati kletev. Pravični Bog pa tudi ni odlašal
 maščevanja za gorostasno razžaljenje, katero je
 vjetnik Sinu Božjemu in njegovi Materi napravil.
 Komaj je nesrečnež dobro izgovoril brezbožno
 kletev, je na stolu omahnil in ga je mrtvoud
 zadel. Oči so mu stopile venkaj, prokleti jezik
 mu je jel otekati, udje so mu pa kar odreveneli.
 Takoj so poslali po zdravnika, toda kaj je hotel
 ta pri tako očitni kazni božji. Čez 24 ur stopil
 je blazni človek pred sodni stol Tistega, ktere-
 ga je še nedolgo poprej tako zagrizeno tajil in kte-
 rega je predrzno po glavi udaril (na podobi).
 Kdo le bi si želel take osode tu in — tam?

3. Obmolknil je!

Luteranski list „Neuenburger Ztg.“ prinesel
 je sledečo novico: Janez Ritter, brezveren in
 silno nesramen človek, ki je ob vsaki priliki po
 krivem prisegal, bahal se je nekda v Dürrgrabnu

v nekej krčmi v pričo več drugih gostov, da se prav nič ne boji Boga z največjem preklinjevanjem obsuti. Dokazal je svojo trditev s tem, da je jel neznansko grdo in ostudno preklinjati božje ime. Družabniki so se kar spogledovali. Ali glej, preklinjevalec je vtihnil. . . . migal in migal je z ustmi, glasú pa ni mogel nobenega več iz sebe spraviti.

4. In vendar je mogel!

Dogodba, ki se je leta 1860 spomladi na Francoskem v okrožji Sell' lure prigodila je bila tudi živa priča neskončne božje pravičnosti. V nedeljo je bilo, ko je družba mladih postopačev med službo božjo v bližnji krčmi popijala. Pozvanje med povzdigovanjem je enega teh malo-pridnežev tako razdivjalo, da je začel nepopisljivo preklinjati Boga, Mater Božjo, sv. Rešnjje Telo, mašnika in vse, kar je s temi v zvezi. Krčmar in krčmerica sta si zastonj prizadevala bogokletje ovirati. „O le nikari se ne trudita“, vsklikne bogokletnik, „Vašega Boga se tako prav nič ne bojim, ker dobro vém, da ni družega nego ničeva reva. Če je res kaj vreden, pa naj mi zabrani, da sedaj-le tega-le kozarca vina ne bom mogel sprazniti!“ Dvignil je čašo in jo je ravno hotel na usta djati in izprazniti, kar se opoteče, obledí in se mrtev zgrudi.

5. Prost brez Sina.

Dné 27. avgusta 1885. leta bili so prebivalci Meweške kaznilnice (v Iztočni Prusiji) v domači kapeli pri službi božji zbrani. Med njimi je bil tudi glasovit tat in ropar Reppingg (Repnik). Pridiga je bila osnovana na podlagi: „Ako vas Sin oprosti, ste še le popolnoma prosti“. Ko so šli po službi božji kaznjenci iz cerkve, pravi Reppingg svojemu tovarišu na uho: „Jaz bom pa ‚črnemu‘ (duhovniku) dokazal, da človek tudi brez Sina lahko prost postane.“ V prvi noči na to skušal se je osloboditi iz celice v četrtem nadstropji, za kar je vže dolgo časa priprave delal. Križe v oknih je toliko prepilil, da se je s težavo skozi splazil; navzdol se je pa po vrvi spustil, ki jo je večinoma sam iz tiste preje spletel, kar jo je iz rjuh in družih odpadkov dobil. Ni še bil na polovici pota proti zemlji, ko se mu vtrga vrv. Reppingg je padel, kamor se je spustiti mislil, in si je pri tistej priči vrat zlomil.

6. Jako krepak dokaz, da je Bog vladar sveta.

Poleti 1805 sprehajal se je bogat gospod anglešk grajščak po svojemu polju in ogledoval, kako je že žito kaj zrelo. Dež je malo porosil, in to se grajščaku nikakor ni prav zdelo. Zarežal je: „Prav skrajni čas je že res, da Bogu

vladarstvo sveta vzamemo, ker prav nobenega razuma več zanj nima. Jaz sam bi bolje vladal.“ Ni še dobro izgovoril, kar predrzneža mrtvud zadene, da se je na mestu mrtev zgrudil.

7. Blisk je izvršil kazen.

Dva nesrečna kmeta sta se preveč napila ter sta jela nesramno gobezdati o sv. veri. Ker so ju drugi pivci še spodbadali k temu z odobravanjem in krohotom, jima je greben predrzne nesramnosti vedno bolj rastel. Celo Stvarniku nista prizanašala v svojem čelestanji. Pomišljaj sem se, ali bi kaj zapisal tistega nesramnega govorenja ali ne; toda ker je jako podučljivo in ob enem v svarilen izgled, da se neskončno sveti Bog ne dá zasramovati — naj bo.

„Saj ni Boga!“ vskliknil je prvi. „Če je pa v resnici, naj mi pa noge zdrobi!“ Pijance je pri teh besedah groza spreletela — smejali so se pa vendar-le.

Drugi je hotel prvega predrzneža še prekositi: „Da, da, če je, naj mi le kar glavo odtrga!“ zakričal je nesramnež.

Šnopsarji so mu tleskali in „dobro! dobro!“ klicali.

Kmalu na to napravilo se k hudemu vremenu. Blisk se je trgal in križal za bliskom in gromelo je, kakor bi se imela zemlja raznesti.

Pijanci so se pozgubili; vsak je hitel po najkrajši poti domu, preden se ploha vlije.

Tudi bogokletnika vbereta pot pod noge, toda nista prišla daleč. Silna strela položila ju je po tleh. Prvemu je zdrobila noge, drugemu je pa glavo od telesa odtrgala. Le za spoznanje se ga je še držala. Tovariši bogokletnikov so se zavzeli nad tolikanj jasnim odgovorom božje vsegamogočnosti. Kolikor jih je bilo, vsi so šli še tisti dan k spovedi in so pokoro delali.

To se je zgodilo na Francoskem.

8. „Miserere“ in „Libera“ v krčmi.

Pri sv. Ivanu na Koroškem imeli so v ondašnji gostilni dne 20. oktobra 1878 ženitovanje, na katero so tudi „prežovci“ prišli. Med poslednimi nam je omeniti blizu 30letnega čevljarskega pomočnika, ki se je posebno odlikoval po nezmerni in strastni pijači. Vže so ga moči zapuščale, piti pa le še ni nehal. Konečno ga je pa vendarle zmagalo, da se je s polno čašo, ki jo je krčevitov roki držal, s stola zvernil. Med tem, ko je nezmerni človek pijan na tleh ležal, peli so mu tovariši njegovi „miserere“ in pa „libera“; eden tovarišev ga je pa poskušal zopet na stol spraviti. Posrečilo se mu je in pijani čevljar jel je sam mrmraje pevcem pomagati. Toda vže čez malo časa vtihnili so mu predrzna usta. Ker mu ni bilo nič več

mogoče pri mizi vzdržati se, omahoval je do bližnjega kota, kamor se je vlegel, češ, da nekoliko počije. Ko ga gre čez nekaj časa eden tovarišev buditi, našel je mrtvega. Srce mu je počilo.

9. Nebesa na prodaj.

V Pfalcu ob Renu sedela sta dne 18. maja 1865 leta v vasi O. katoličan in protestant skupaj v krčmi, kjer sta se pri poliči skušala, kedo da bo bolj čez vero zabavljat. Govor zanese ju tudi na nebesa. Prvi pravi: „Jaz moj delež v nebesih jako poceni prodam.“ Drugi pristavi: „Jaz dam svojega za jeden groš.“ Komaj je dobro izgovoril. se je vže s stola prekopicenil — mrlič. Drugemu bogokletniku jelo je slabo prihajati. Brž je poslal po zdravnika, ki mu pa tudi ni mogel pomagati. Vže čez malo ur je umrl.

10. Moli in delaj za vsakdanji kruh.

V Lijonu na Francoskem živel je pred več leti čevljar, ki je imel srečo pri svojem podjetji. Nekega dne prinese mu dekla imenitne družine dvojico čevljev popravljat. Vstopivši se čevljarju sladko nasmehljá, rekše: „Že zopet raztrgani čevlji. Joj vendar, koliko gospôda v teku leta obutve potrga. Toda kaj hočemo, saj vi čevljarji tudi Boga prosite za vsakdanji kruh.“ „Kaj, da

bi jaz za vsakdanji kruh molil?“ začudi se zaničevaje čevljar, že mnogo let se mi kaj tacega niti sanjalo ni! Tudi mi tega ni treba, kajti jaz si svoj kruh sam zaslužim!“ Dekla se je takih besedij prestrašila in je šla svojo pot.

Čevljar je bil vže pred nekaj leti dobil v roke novoverne knjige, ktere pod krinko izobraževanja nezadostno izobraženemu čitatelju vero v Boga in krščanstvo na jako fin način polagoma iz srca trgajo. Ošabni rokodelec bi bil tudi nezrečeno rad za olikanega veljal, kakor je bil spisatelj dotične knjige. Zato je njegove zapeljive nauke kar sceloma požiral. Ko je bil tako o raznih rečeh „podučen“, jel se je kmalu tudi v dejanji in v besedah po tem ravnati. Prav iz tega vira zajel je tudi svoje gobezdanje nasproti dekli, kar je bil že poprej mnogokrat povedal in pozneje še večkrat ponovil. Toda čujmo, kaj se je zgodilo.

Dve leti na to je zbolel. Požiralnik mu je bil silno zatekel. Kolikor so si tudi zdravniki prizadevali, da bi mu bili otok pregnali, vse skupaj ni prav nič izdalo. Oteklina je bila vedno silnejša in konečno tolišnja, da vže niti drobtine ni mogel več požreti. Ednà kaplja vode z vinom zmešane, ktero so mu notri spustili, hotela ga je vže zadušiti. O kaj bi bil mož dal, ko bi bil mogel od katerikoli jedi le toliko váse spraviti, kolikor je knoflična glava velika. Toda tudi tega

za celi svet ni bil vstani. Deset dni vže ni mogel niti drobtinice povžiti, da bi si bil potolažil silno lakoto — sicer je bil pa na celem telesu zdrav.

Tako je ležal nepopisljivo žejin in lačen v smrtnih težavah ter si je obupno vil roke. Sedaj so mu jele hoditi na misli njegove poprejšne nesramne in ohole besede in večkrat je zdihoval: „Oj, ko bi imel le za vsak dan kruha zadosti. Toda pravični Bog, kterega sem pregnal iz svojega srca, mi ga je odtegnil! Otroci spominjajte se mene, in pomnite, da se Bog ne dá nikomur zasramovati. Oče naš, daj nam danes naš vsakdanji kruh. Te prošnje ljubi otroci nikdar ne pozabite!“

Čez malo časa umrl je mož lakote in še celo nebeškega kruha, kruha angeljev ni mogel sprejeti.

11. Pogodba s hudičem.

Švicarski protestantski list „Berner Bote“ sporočal je iz Frutigna sledeče: „Mlad človek, čegar ime se iz ozirov na stariše in sorodovinstvo zamolči, preklinjal je nekega večera v pijanosti Boga. Med drugimi je tudi kvasil, da je sklenil s hudičem pogodbo, da ga bo sprejel proti dobri plači za družega kurjača v peklu v službo. Drugo jutro našli so mrtvega na postelji.“

12. In vendar ne spi.

Iz Rixdorfa pri Berolinu sporoča se „Fremden-Blattu“: „V Rudovu leži že od velike noči (1866) neki kmet na čuden način pohabljen prav tako, kakor se je naslonil na velikonočni ponedeljek zutraaj domu prišedši. Zavalil se je bil v velik naslonjač, kjer je glavo nazaj naslonil. Tako je ostal in odrevenil, ter si ga noben človek ne upa na drug kraj prenesti. Sope le po malem, da se komaj čuti, premikati in govoriti pa prav nič ne more. Ne pozna nikogar ne in — vedno le spi. Zdravnik kane mu vsako jutro nekaj kapljic mleka v usta, da ga pri življenji ohrani. Na dvorišči ga straži velik domač pes, da ga ljudje preveč ne nadlegujejo z obiskovanjem. Ljudje pravijo, da bo spal do leta osorej za kazen svojega zasramovalnega govorjenja. Na veliko soboto popoldne je še oral, ko je že večernice odzvonilo. Ljudem, ki so ga opominjali, da naj popusti delo, je odgovarjal: „Oni-le tam gori spal bo tako ali tako do leta osorej. Kmalu se popeljem v mesto po — gnoj!“ Proti jutru na veliki ponedeljek peljal se je zgodaj memo razsvitljene katoliške cerkve sv. Mihela, kjer je z gnojnimi vilami v roki vstopil in zaničljivo zavpil: „Dolgo ga bode čakali, če nanj čakate, kajti ta bo spal do družega leta!“ —

Zagrozil se jim je še z gnojnimi vilami in

odšel je. Domu prišedši vlegel se je na stol, zaspal je in se še sedaj ni zbudil.

13. Bog nevero kaznuje.

Naslednja resnična prigodba nahaja se v nekem švicarskem koledarji.

V soboto večer pred tretjo adventno nedeljo 1850. leta sedeli so pivci v neki gostilni prav pozno v noč. Igrali so in pa kvantali. Tudi gostilničar in njegova soproga sta se rada pri družbi mudila. Ko so že vsake vrste marnj zadosti nabrili, pravi gostilničar, ki je bil še jako mlad in v vasi vendar že veljaven mož: „Kdor izmed nas veruje, da ni Boga v nebesih, dvigne naj roko!“ Ob enem dvignil je tri prste svoje žene ob splošnjem krohotu kviško. Tudi nekaj drugih rok švignilo je kviško. Pozno so se razšli. Krčmarja spala sta v spalnici, ki ni imela peči in so jo z žrjavico greli. V nedeljo zjutraj ni bilo nobenega na pregled, ne njega ne nje. Šestletna hčerka šla ju je klicat, pa ji nista dala nobenega odgovora. Domači so jo jeli odganjati, češ, tiho bodi, ata in mama sta šla pozno spat, pa sta še trudna. Ker je spalnica po pridigi tudi še zaprta ostala, poslali so po ključarja, da je prišel vrata odpirat. Sedaj se je še le pokazalo, kaj da je bilo. Roditelja sta ležala kakor mrtva. Hitro so poslali po zdravnika, ki se je

takoj izjavil, da sta zastrupljena po ogljencu. Žene niso mogli nič več oživiti; vsak poskus je bil zastonj. Mož ni bil še mrtev in so ga tudi zopet v življenje spravili. Znamenito pa je pri vsem tem to, da je vedno tri prste desne roke v usta nosil in grizel. Zdravniki so se bali, da bi si kakega člana ne odgriznil in so mu morali s silo zabraniti. Zavednosti pa vendarle ni več dobil in je čez osem dni umrl, Pokop njegov je bilo prvo delo ondašnjega novega župnika. Čez malo dni zbolel je premožen kmet tiste vasi, ki je bil tudi med tistimi, ki so v gostilni roke dvigali, da ne verujejo, da bi bil Bog v nebesih. Tudi ta je nepričakovano hitro umrl. Četrty vdeleženec je tudi za smrt zbolel. Več dni se ni vedelo, kaj bo z njim. Konečno se je le zlizal. Petega vdeleženca je vse to tako pretreslo, da je od tistega trenutka jel jako pogosto v cerkev hoditi in se je večkrat bitko zjokal. Ljudje so se soglasno izrekli, da je tukaj Bog sam sodil! Bog kaznuje nevero dostikrat že na tem svetu, na onem pa vedno, kajti kdor ne veruje bo pogubljen. (Mark. 16. 16.)

14. Vse skupaj ni družega nego komedija.

Leta 1884 pozimi pokopali so v velikem Laškem mestu H. mladega katolika, ki je bil deležen velike milosti božje, da je pred svojo smrtjo še sv. zakramente prejel.

Po pogrebu šlo je nekaj pogrebcev v bližnjo gostilno-pit. Katoliki so se veselili, da je ranjki tako lepo sklenil, kajti prav veliko je vredno kdor more pred svojo smrtjo svete zakramente prejeti.

Kar vstane katolik, ki je šel ranjkemu tudi za pogrebom, sicer se pa za vero ni dosti brigal.

Cerkev mu je bila že mnogo let deveta briga in prav tako tudi prejemanje sv. zakramentov. Pridvignil je klobuček in pokazal s prstom na čelo rekoč: „Bedaki taki, kakor ste! Tu notri-le moja pamet mi pravi, da je vse (prejemanje sv. zakramentov namreč in hoditi v cerkev) gola komedija. Ali mislite, da bom res tako neumen in bom kaj takega verjel.“

Katoliki so ga svarili, da naj molči, ker je silno pregrešno tako predrzno in bogokletno govorjenje.

Glejte, vže čez teden dni na to, prav ob tisti uri, kedar je tako nesramno zabavljajl čez sv. vero, zadel ga je mrtvud, mrtvud moža, ki je bil zdrav kot riba in vesel kot ptica pod nebom. Kaj je bilo tedaj z njegovo pametjo? Toda dosti o tem! Vprašam le, ali je bil to zgol slučaj ali pa — prst božji?

15. „Rajši bi bil Boga zadel.“

Kako nujno pravični in neskončno sveti Bog preklinjevalce svojega svetega imena kaznuje, kaže sledeča dogodbica iz Bernskega kantona na

Švicarskem, kjer se je pripetila meseca avgusta 1882. leta. Triji možje so po Simenški dolini lovili. Kar eden izmed njih za zajcem pomeri, sproži in pesa svojega prijatelja zadene. Jako lepa žival se je stegnila. Nespretni lovec ves divji zarad te lastne nerodnosti, vsklikne opravičujoč se bogokletno: „Rajši bi bil Boga zadel!“ Lastnik pesa ga je posvaril zarad takega govorjenja, bogokletnik je pa ravno te besede še trikrat ponovil. Ko jih v tretje izgovori, zgrudi se ob enem mrtev na tla; zadel ga je mrtvud. Postal je po celem telesu črn, kakor murin. — Le nikari se ne motite, Bog se iz sebe ne dá norčevati!

16. Z Bogom se ni šaliti.

Dné 17. maja 1883 se je na Dolenjeavstrijskem v Niederlajsu oblak utrgal, hiše in polje, vse je bilo pod vodo, setev je bila pa na daleč okoli z glino in posipnino pokrita. Hiša, ki je treščilo vanjo, je pogorela, vinograde je pa zopet toča tako zbila, da o kakem pridelku niti govora bilo nij! Kljubu vsej tej nesreči pa v sosednjih vaseh le niso nobenega pravega usmiljenja do nesrečnikov občutili, ker so sploh trdili, da je bila to kazen božja, katero so si ljudje vže stokrat zaslužili; kajti ne dolgo pred tem zametali so bili pot k cerkvi s svojim poljskim orodjem tako do celega, da ni bilo nikomor mogoče tjekaj priti.

S ploho, ki se je iz utrganega oblaka vlila, si je Bog pot v svojo hišo zopet pometil.

Da se z Bogom nikdar ni šaliti, in naj človek še tako modro po svoje vkrene, razvidi se iz sledeče dogodbe, ki so jo doživeli leta 1882 pri Oberplanu na Češkem. Ondašnjim kmetom je žito tako lepo kazalo, da so iz same prevzetnosti že govoriti začeli: „Le toča bi nam še lahko pobrala pridelek, druga reč ga nam nobena več vzeti ne more; ker smo se pa tudi proti toči zavarovali, nam toraj niti Bog več vzeti ne more!“ Kako so se prevzetni kmetje vendar všteli. Žito je prekrasno kazalo in o svetem Antonu Padovanskem, ko si je vsakdo že mislil, kdo zna kako da je na trdnem, padla je slana in je žito ravno v cvetji stoječe kar od kraja pobrala. Vzela ga je tako do čistega, da ljudje niti semena niso dobili! Glejte vendar je Bog še nekaj narediti mogel. Le nikari ga ne skušajte!

17. „Naj Bog hoče ali pa ne!“

Leta 1884 naročil je tam gori na Nemškem nekdo znanemu železniškemu sprevodniku, da bi mu v bližnjem mestu, kamor se uprav službeno pelje, nekaj opravil. „Bom že“, pravi sprevodnik, „pojutranjem bodete zaželjeno reč že v rokah imeli.“ „No pa zdravi ostanite, čez tri dni toraj, če Bog dá!“ „Naj Bog dá ali ne!“ zasmehne se

sprevodnik. „Ne prijatelj, to ni tako. Božja volja bo, ali se bodete povrnili zdravi ali ne.“ „Jaz Vam pa še enkrat rečem, da bom pojutranjem vže tukaj s tem, česar želite, naj bo božja volja ali ne“, povdarja nesramni klafač in se odpelje.

Drugi dan se je vlak ponesrečil, s katerim se je vozil. Če bi bil ostal na predpisanem mu mestu, bi se bil lahko rešil s tem, če bi bil z vozu skočil. Toda na poslednji postaji vtihotapil se je bil v kupej za popotnike in je ondi zaspal, kjer so ga po polomu nezrečeno premečkanega in mrtvega našli. Posebno razmesarjen mu je bil obraz, da bi ga niti poznati ne bilo, če bi ne bil imel službene obleke. Spodnja čelust in jezik bila sta mu odtrgana. Na tak grozoviten način ga je Bog kaznoval, kateri je ob enem dokazal, da se brez njegove volje sprevodnik ne bo povrnil!

18. Obsedeni krojač.

V zapadne Prusije malem mestičku Brotznu sedel je leta 1880 krojač K. v družbi nekterih znancev v gostilni. Mož je hotel biti dovtipen in pravi: „Kaj, ko bi sedaj-le kterega izmed nas hudič obsedel. Joj, to bi se vam pačil! Morebiti tako-le!“ Pri tem se je začel svojim družabnikom pačiti, da so se mu kar na glas krohotali in on sam z njimi vred. Čez malo časa na to jela so se pri krojači K. kazati znamenja blaznosti, katerih

je bilo od dne do dne več, dokler ni popolnoma pameti zgubil. Tako je neki grozen videti in tako se grdo pači, da posebno otroci vselej s krikom in strahom odleté, kedar ga vgladajo.

19. Bog kaznuje preklinjevalca svojega imena.

V Pensilvanskem selu Jenkintown umrl je leta 1884 preklinjevalec božjega imena s tako hitro smrtjo, da se je to ljudem na daleč okoli prav čudno zdelo. Dne 14. januarja omenjenega leta naročil si je Lemuel Tomaž, 60letni mizar, ktereга so kot zaničevalca vere na daleč okoli poznali, v družbi nekolikih tovarišev v Kolemanovem hotelu dobro kosilo, pri katerem so po možnosti čez vero zabavljali in celó Boga zasramovali. Med vsemi se je pa skrinjar Tomaž odlikoval. Da bi staro in lepo krščansko navado še bolj zasramoval, jel je čvekati nesramne besede v podobi molitve pred jedjo, kar je, to seveda njegove prijatelje nezmrno veselilo. Eden se je celo oglasil: „Trinajst nas je, kakor pri zadnji večeriji. Dajmo in predstavimo jo.“ „Bravissimo“ vsklikne stari Tomaž in še neko ostudno bogokletje pristavi, ki je bilo tako strašno, da je navzoče groza otresla. Ni ga še dobro izgovoril, kar postane smrtno bled, z roko se pa za glavo zgrabi, češ kako ga je hudo boleti jela. „Bojim se, da je to v resnici moja zadnja večerja“, stokal

je Tomaž in se je dal domu prenesti. Doma je rekel, da mu je bilo, kakor če bi ga kedo hudo po glavi vdaril. Čez nekoliko časa je zaspal; drugo jutro našli so ga mrtvega. Obraz mu je prečudno spačen, oči so mu iz votlin venkaj stopile. Na vse je napravil utis, kakor če bi bil v svojih poslednjih trenutkih gledal grozno prikazen, ob ktere navzočnosti je umrl. Je že res, da Bog ne kaznuje vsakega preklinjevanja in vsake grde besede takoj na mestu. Prav tako je pa res, da se tù pa tam prigodé slučaji, ki vsakemu, kdor ima ušesa da sliši, svarilo kličejo: „Stari Bog še živi in se ne dá zasramovati!“

20. Zasramovalec vere pade s strehe.

Dné 27. oktobra 1884 popravljaj je 70letni zasramovalec vere, ki se je sicer z zidarstvom pečal, v neki vasi na Loreni streho. Memo pride star ubožec njegovih let, opirajoč se na berglje. Šel je k spovedi. „Hej, prijatelj, zakliče zidar, ali hočeš še moje grehe, da se jih namesto mene spoveš?“ „Namesto da me zasramuješ, pazi rajši na svojo lestvico.“

Četrť ure pozneje zvalil se je stari nepoboljšljivi zasramovalec s svojo lestvo vred na tla. Glavo si je razbil in pleče se mu je strlo. Na vseh svetnikov dan je nesrečnež umrl, in je dosegel popred še milost božjo, da se je svojih

grehov sam spovedal, ne da bi bil to kdo drug mesto njega opravil. Vsak pa, kdor ga je poznal, je rekel, da je bila to očitna kazen božja možu za njegovo zasramovanje vere. Bog je sicer prizanesljiv in dolgo čaka na pokoro, šaliti se pa s saboj ne dá.

21. Kako je nekdo umrl, ki se je iz cerkvenega izobčenja norčeval.

„Katholik“ je leta 1883 sledeč jako zanimiv dogodek objavil. Na Belgiškem zbrali so se v nekem kraju razni državni sovražni učitelji na konferenco. Med njimi je bil tudi eden, ki se je posebno odlikoval po predrznem zasramovanju božjega imena. V sredi govora zvlekel je liberalni list „l'Etoile belge“ iz žepa ter je pričel še huje kar na vse usta zabavljati čez katoliško vero, kakor je to pri takih ljudeh že navada. Na to vstane, gre k jednemu svojih tovarišev, kterega s komolcem sune rekoč: „Kaj praviš, ljubi moj? Kaj ne, oba sva iz cerkve izobčena; oba bova toraj nekdanj radost imela, da se bodeva skupaj v peklu cvrla.“ — izgovorivši omahne in se na tla zvali. Pri priči je umrl.

22. Kolera ga je pobrala.

Ko je leta 1854 kolera, ktera se že zopet letos napoveduje, po Laškem grozno gospodarila

in nepopisljivo veliko žrtev zahtevala, živel je v Rimu delavec, čegar ime je sicer stalo v krstnih bukvah, ki pa sploh o kakem katoliškem življenju ni hotel prav nič slišati; pač pa je bil ponosen na to, da so ga prištevali med prave liberalce. Z največjim zasramovanjem grozovitne kuge, ali bolje rečeno Boga samega, ki to strašno šibo božjo tu pa tam nad nami zavihtí, da nas k pokori in nravnemu življenju opominja, podal se je omenjeni delavec v gostilno, kjer je čašo kolere zahteval. Mislil je pa na vino. Dobil ga je. V zavesti svoje liberalne moči zgrabi steklenico in pije. Toda kletev njegova predrila je oblake; kar je zahteval je tudi pošteno prejel. Komaj je vina enkrat požrl, vže je čutil grozne bolečine v telesu. V nekaj urah vže stopil je z Bogom nespravljen pred večnega sodnika, od kterega je prejel zaslužen plačilo.

23. Kako je neverec kolero premagal.

Leta 1850 je bila v Heiligenstadtu na Nemškem silno huda kolera. Po Vendskih ulicah je skoraj kar pometla. V eni hiši so vsi ljudje pomrli. Kupil jo je takoj na to prav za majhne novce nek nožar, ki je do tedaj gostoval. „Hiše bi jaz ne bil kupil, pravi mu nekdo; posebno bi se pa sedaj že na noben način tjekaj ne preselil, ker prav ondi kolera silno divjá.“ Nožar, povsem

neveren Tomaž, predrzno odgovori: „Naj! bom vsaj videl, ali bom jaz koleri kos ali ona meni.“ Še tisti dan se je v hišo preselil, kjer so ga drugo jutro z ženo vred mrtvega našli.

24. Kako sta umrla dva klafača.

Pisalec teh vrstic je sam doživel, ko je nekdam neki napol izobražen „učenjak“ o katoliških pogrebih opazko napravil, da naj bi se odpravili, ker vedno vzbujajo žale misli in celó misli na smrt o človeški duši. „Le pazite, odgovoril sem mu, da pri Vašem pogrebu niti jednega duhovnika ne bode imeli.“ Mož se je kmalo na to v drug kraj preselil, kjer je zbolel in nepreviden umrl. Vrlo malo ljudi mu je šlo za pogrebom.

Poznal sem tudi še družega klafača, ki se je rad iz vere in cerkvenih obredov norčeval. Posebno je imel pa na mrtvaške sprevode piko. Ko je umrl je imel razven duhovna le jednega pogrebca in ta je bil grobokop.

25. Nekaj povesti o hudi uri.

Alban Stolz, slavnoznaní nemški pisatelj objavil je v svoji knjigi „Schreibende Hand“ sledeče male dogodke, ki so mu jih ljudje povedali, kateri so se mu povsem verodostojni zdeli:

Iz Šlezije. Leta 1872 imeli smo pri nas silno hudo uro. Ako smemo časnikom verjeti, je le v okrožji petih milj 15krat treščilo. V tej hudi uri šel je v Vratislavi po Brigitski cesti ključarski pomočnik in je nekemu rekel: „Danes pa sv. Peter prav slabo strelja.“ Komaj je izgovoril, ga že strela pobije.

Iz Bavarske. Preklinjevalca, ki si je posebno ob duhovščino svoj jezik jako rad brusil, so ljudje večkrat opominjali, da naj vendar nikari tako grdo ne laže. Toda na vsa taka opominjevanja imel je vedno pripravljen odgovor: „Če ni res, pa naj me strela iz jasnega ubije!“ Nedolgo na to šel je na polje snopje vezat. Jasno je bilo in le en sam oblaček plaval je na nebu. Kakor bi gori pogledal, švignila je iz tega strela, prva in poslednja — in je moža ubila. Nebo je prej in pozneje jasno ostalo.

Iz Avstrijskega. V D. ob Donovi so fantje kegljali. Napravilo se je k hudi uri in krčmar pride k njim ter jih prosi, naj bi nekoliko prenehali in šli z njim v sobo molit. Imeli pa so med seboj brezbožnega klafača, ki se je oglasil rekoč: „Ej, kaj bomo molit hodili, saj tû gori nad nami tudi kegljajo. Komaj je izgovoril brezbožne besede, kar se silno zabliska, da je kar oči jemalo in puh vse okoli stoječe na tla podere. Vsi so se zopet zdramili, klafač je pa mrtev obležal. Treščilo je vanj!

Joj, koliko sličnih slučajev bi še lahko našli! Pisatelju „Leona“ pripovedoval je lansko leto 1885 nekdo o možu, ki je po krivem prisegel. Ne dolgo po tem ga je pod milim nebom strela ubila. Osoba, ki je to pripovedovala, si je bila z ubitim v sorodstvu. Kako mu je bilo pri srcu, si pač lahko mislimo. Kaj pa še le nesrečni ubiti!

26. Prebrisani krovcec.

Na Severonemškem krili so zvonik s škrlji. Kako nevarno da je tako delo, je pač obče znano. Jednemu krovcev je spodletelo vrh zvonika, in je doli padel. Brez ugovora bi bilo po njem, če bi Bog ne bil hotel pokazati svojega neskončnega usmiljenja, ob enem pa tudi, kako da tega lahko vniči, kdor njegove milosti ne pripoznava. Krovcec je padel tako čudovito doli, da ni popolnoma na tla priletel. Hitra pomoč ga je rešila. Ko ga je prvi strah minul, obstopijo ga njegovi prijatelji in ga vzamejo s saboj v gostilno na okrepčanje. Mnogo so pili in kedar je prišel nov gost, moral je krovcec iz nova pripovedovati, kako je padel. Vselej je pa končavši pristavil „hvala Bogu“. Sčasoma pa, ko mu je žganje v možgano zlezlo, jel je gobezdati, da se ima pač edino le sam sebi zahvaliti, da se je tako čudovito rešil: „Le glejte tovariši, pravi neslanè, ko tako doli letim, sem preišljeval, kako bi se obrnil, da bi bilo

bolje, in res sem se tako zasukal, da sem na tla priletel, kakor sem si želel.“ Tovariši njegovi so neverjetno zmajevali z glavami, pijani krovce se je pa pridušal, da je tako in nič drugače in da sedaj že vé, kedar bi zopet kam padel, kako se mu je zadržati. Ob pozni uri so se razšli, pijanca so pa na klopi ležečega pustili. Ponoči se mu je o njegovi nesreči sanjalo. Zopet je na zvoniku in padel je, toda sedaj ne z zvonika, temveč le s klopi na tla. Ljudje, ki so slišali ropot, hiteli so v sobo, kjer so krovca mrtvega našli. Božja kazen je bahača prav tisti dan zadela, kedar se je božja milost nesrečneža usmilila. O naj se nikdo ne moti, Bog ne dopušča, da bi se ljudje šalili z njim. Neskončno je sicer potrpežljiv in usmiljen, toda kdor na njegovo usmiljenje greši, zapade njegovi ojstri pravičnosti. naj že bo tukaj na zemlji ali pa v večnosti

27. Konj ga je zmečkal.

Lansko leto 1885 meseca avgusta sporočalo se je „Nothburgi“ iz Vratislave v Pruski Šleziji: „Te dni je tukaj neki kočijaž prav z naglo smrtjo umrl. Šel je v hlev konjam klast in eden tistih ga je s tako silo ob steno pritisnil, da je revež takoj svojo dušo izdihnil.

Ponesrečenec je bil sicer katoliške vere po krstu, veroval pa ni prav nič. Eno uro pred

svojo smrtjo je še prav grdo preklinjal. Ko so ga opominjali, naj nikari ne kolne, kletvina je greh, ki ga Bog kaznuje, se je zaničljivo odrezal: „Bog je na križi umrl in ničesar več ne vé.“ Vže uro kasneje se je zaslepljenec prepričal, ali Bog še kaj vé ali ne, kajti stopil je pred njegov sodni stol.

28. Žalostni konec zasramovalcev sv. vere.

Iz severo-amerikanske države Texas piše ondašnji najstareji katoličan: „Moji štirje sosedje so bili silno nesramni zasramovalci svete vere, zato jih je pa tudi pravični Bog javno kaznoval. Enega našli smo čez dolgo časa mrtvega v gozdu, kjer so ga že razne živali objedale. Druzega je ubil železnični vlak. Tretji se je pa sam končal; obesil si je namreč težak kos železa okoli vratú in je v vodo skočil. Četrti potoval je na Nemško in je spotoma umrl. Ne jeden ni umrl na postelji.

II. Prisega. Kriva prisega. Rotenje in preklinjevanje.

29. Kriva prisega nikdar ne ostane brez kazni.

Pač je vže samo ob sebi razumljivo, da Bog nikdar brez kazni ne dopušča, da bi ga kdo za pričo kake laži klical; toda tudi ljudje obračajo

se s studom od tacega, ki je po krivem prisegel in svet vsako drugo hudodelstvo rajši odpusti, kakor pa krivo prisego. Sodnije kaznujejo to hudodelstvo z večletno hudo ječo in kdor bi mogel vjetniške prostore prehoditi, ta bi se silno prestrašil vidoč, koliko ljudi dela prav zaradi krive prisege po ječah pokoro. Na južnem Francoskem je bil v blaznici človek, ki je v enomer klical: „Kakor gotovo mi Bog pomagaj in njegov sveti evangelij!“ Jako veliko imamo tudi izgledov, kako je Bog krivo prisego že na tem svetu stršansko hudo kaznoval in je po besedah sv. Kri-zostoma Bog zaradi krive prisege skoraj da neizprosljiv.“ Kralj Sedekija, ki je kralju Nabuhodonozorju po krivem prisegel, poginil je s svojim rodom, in grof Rudolf Rheinfeldski, ki se je enakega hudodelstva deležnega storil nasproti cesarju Henriku V, zgubil je v prvem boji svojo roko. Ko so ga potem v Meersburg pripeljali, pokazal je ondi zbranim škofom in knezom odbito roko, rekoč: „Ker sem s to roko cesarju Henriku po krivem prisegel, sem tudi zaslužen plačilo za to prejel. Kmalo na to je umrl. Fromuldus, grajščak v Švici, pravdal se je z dvema svojih podložnih in je v dotični pravdi pred altarjem v cerkvi prisegel — po krivem. Komaj je krivo prisego storil, je vže oslepil. — V Kölnu stal je v šestdesetletji tega stoletja mož pred porotniki. Ko je bil prisegel, zavpil je njegov nasprot-

nik: „Po krivem ste prisegli!“ Mož gre na to po stopnicah v dvorano. Spodleti mu, padel je in vrat si je zlomil. Vsi, ki so to videli, so zavzeti mrmrali: „To je očitna kazen božja.“ Nek kramar, ki je tudi po krivem prisegel, preživel je konec svojega življenja v blaznici. V ječi je zgubil pamet. Bivajoč v blaznici, dvigal je pred vsakim tri prste kvišku, s katerimi je namreč po krivem prisegel; na kar je začel jokati in divjati, da je bilo groza. Ljudje, ki so ga poznali, so rekli: „Ta človek je pravi izgled očitne kazni božje, kako Bog tiste že tukaj kaznuje, ki po krivem prisegajo.“

Kriva prisega v ječo drži; toda če tudi na tem svetu roka človeške pravice hudodelca ne zadene, zadene ga tem gotoveje božja pravica na onem svetu, kjer ga izvestno pekel čaka.

30. Kriva prisega se dostikrat takoj na mestu kaznuje.

Leta 1866 zatožili so v Čikagi človeka Rosenkrista zarad tatvine pri sodniji, na kar ga je sodnija prijela. Dokaze, da je res on tat, je skušal vse trdovratno vtajiti in da bi tajba njegova več vere imela, dvignil je kakor v dokaz svoje nedolžnosti svojo desnico proti nebu in je Boga na pričo poklical, da naj mu le kar jezik vniči in naj ga takoj pri tej priči ubije, če je kriv.

Komaj je predrzneš izgovoril bogokletne besede, kar se jame po celem životu tresti, omahnil je, padel in po njem je bilo. Kdo Vam popiše strah in grozo navzočih? Kakor blisk švignila je ta dogodba po celem okraji in ljudi se je ondi v najskrajnem času vse črno nabralo. Toda lahko rečemo, da kolikor jih je bilo ondi, niti jednega ni bilo, ki bi bil dvomil, da tu ni bilo očitvidne roke božje.

31. Krivo prisego Bog kaznuje.

Ko se je leta 1864 oddelek papeževih orožnikov pod zapovedništvom polkovnika Pimodana vračal z lova, ki ga je napravil na prostovoljce, ki so Toskano napadli, tožil je neki častnik, kako silno da je utrujen in da mu kar nič več ni mogoče dalje. Polkovnik, dobra duša, prepusti mu takoj svojega konja. Komaj pa se častnik nanj spravi, se konj spné ter vrže jezdeca ob tla s tako silo, da si je poslednji črepinjo prebil in je vže čez malo časa umrl. Med njegovimi papirji našli so pisma, ki so živo pričala, da se je bil ranjki s sovražniki pogajal, ki so mu dali 2000 skudov, t. j. blizo 5300 goldinarjev našega denarja, da bi prestopil k njim in bi papeževe vojake izdal, ter bi njihovim zastavam nezvest postal.

32. Kaznovana kriva prisega.

Iz Regensburga se je sporočalo leta 1882 v „Frbg. Kirchenbl.“: „Ker dandanes ljudje čedalje več po krivem prisegajo, kar posebno porotne obravnave spričujejo, sporočamo Vam tukaj resničen dogodek, ki bo morda marsikteremu v svari, ob enem pa v poduk, kako grozno da Bog dostikrat že na tem svetu kaznuje krivo prisego. Ni še davno, ko je neka bavarska sodnija moža pred-se klicala, da bi se zarad tega in tega pregreška opravičil. Njegova žena je bila za pričo in je po krivem prisegla, da njen mož ni storil pregreška, kterega ga dolžé. Da bi bila njena trditev tembolj verjetna, je rekla, da če njena prisega ni resnična, naj ne pride zdrava domú. Komaj je brezbožna klepetulja izgovorila te besede, se vže nezavestna zgrudi. Nesti so jo morali domú. Vže čez nekaj dni je umrla. Tako je Bog očitno kaznoval krivo prisego.

33. Bog sam je zabranil krivo prisego.

Božja roka še ni prav nič krajša postala in sodbe njegove tudi še niso prenehale. To nam dokazuje sledeča dogodba. V protestantskem kantonu Genfu na Švici se je pripetila leta 1848. Če prav je že precej zdavnej, kljubu temu je dogodek vendarle vseskozi resničen. Kar se je ondi zgodilo, zdi se človeku tako, kakor če bi bila

neka višja sila vmes posegla, da zabrani krivico. Pri trgovinski sodnji branil se je namreč dolžnik upniku plačati zahtevano svoto 68 mark 60 vinarjev. Dolgá dokazati ni bilo mogoče. Dolžnik je rekel, da priseže, da ni nič dolžan. Predsednik menda ni bil zadosti prepričan o dolžnikovej odkritosrčnosti, ali pa se mu je zadeva premalostna zdela, da bi bil dal Boga na pričo klicati in je toraj rajši skušal na dolžnikovo vest vplivati, da bi tirjani dolg plačal. Vse je bilo zastonj. Dolžnik je le tajil in tajil in vže je vstal, da bi bil prisegel. Toda preden je mogel še roko na sv. pismo položiti, zadel ga je mrtvud in je na mestu mrtev ostal.

34. Kriva prisega.

Pred nekaj leti je nekdo tri ljudi pregovoril, da so njemu na ljubo prisegli, da je konj, ktereга je ta nekomu s silo zadržaval, v resnici njegova last, ker ga je kupil. Vsi trije so po krivem prisegli in vsi trije so čez teden dni na to umrli z naglo smrtjo. Zapeljivec je nedolgo potem nekoga umoril, za kar ga je sodnija na oni svet poslala.

35. Ne zaklinjaj se!

Naslednja grozna in vse skozi resnična dogodba prigodila se je v državi Ohio v severni

Ameriki nekako pred desetimi leti. V neki grajščini so imeli silno veliko delavcev. Nekega dne je moral delavski paznik jednega izmed taistih ravnatelju zatožiti, ker se ni po postavi obnašal. Ravnatelj je delavca zarad tega odpustil iz službe. Z dvorišča idoč, zakolne se delavec: „Prvo uro, kedar bom jaz ali žena moja semkaj došel zopet delat, naj z naglo smrtjo umrjem!“ Prišel je čas košnje in mož si je spremislil. Šel je zopet ravnatelja prosit naj ga v delo sprejme; ker je obljubil poboljšati se, ga je ravnatelj sprejel. Delavec je že drugo jutro vstopil. Popoludne so ga poslali seno zmetavat. Toda vže čez pol ure pritekó smrtnobledi delavci k pazniku, naj brž brž pošlje venkaj voz, kajti novi delavec se je nezavesten zgrudil in bo izvestno umrl. Tako je tudi bilo. Nesrečnež je umrl kar z naglo smrtjo. Z grozno spremenjenim obrazom ležal je pred svojimi tovariši, ki so se pač še živo spominjali njegove zaklinjbe in ga sedaj nihče ni hotel v hišo prenesti.

Naj si vsakdo o tem dogodku misli, kar mu drago, zaklinjba ona in nagla smrt s taisto v tako očitnej zvezi so dogodbe, ki se ne dajo vtajiti in jaz ne morem nikdar na nje misliti, da bi ne bil za trdno preverjen, da ste bili obe v jako tesni zvezi med sabo.

36. „Bog naj me kaznuje, če sem ti kaj dolžan!“

V Stravbingu na Bavarskem prigodilo se je leta 1860 dné 27. oktobra nekaj, kar je splošno pozornost na-se potegnilo in je ob enem živ dokaz, kako grozno in hitro včasih Bog predrznega človeka kaznuje. Neki kmet dobil je v nekem denarnem zavodu večje število denarja na posodo. Ko se mu je taisti odštél, pozival ga je drugi kmet, naj mu tistih 2000 goldinarjev plača, ktere mu je dolžan. Dolžnik se spusti v tajbo in da bi mu rajši verjeli, se zakolne: „Bog naj me kaznuje, če sem ti kaj dolžan!“ In glejte, komaj je to izgovoril, ko se že mrtev na zemljo zgrudi.

37. Na železnici umrl.

Lansko leto 3. oktobra (1885) sporočala je „Deutsche Reichsztg.“ sledeče: „Konjski barantač Levi Stern peljal se je pred nekterimi dnevi ob 7. uri in 11 minutah zvečer z vlakom iz Osterkappeln na Münster po opravkih. Hoté vstopiti zašel je po neprevidnosti v ženski kupej. Sprevodnik ga je na to kratko opozoril z besedico: „Damen-kupej!“ Stern je menil, da mu je sprevodnik „tepec“ rekel ter se mu je jel zaradi tega groziti, da ga bo objavil ravnateljstvu. Sprevodnik trdi, da on ni družega rekel, nego „Damen-kupej“ (ženski oddelek). Stern pa pravi:

„Če mi niste rekli res „tepec“, naj še nocoj v tem kupeju umrjem!“ Sprevodnik pristavi: „Da, potem že umrjete in to še nocoj!“ Kar sta govorila, se je le prezgodaj spolnilo. Še med vožnjo blizo Kettenaenne zadene Sterna mrtvud takoj za smrt. Našli so mrtvega v kupeji.

38. Kaznovan preklinjevalec.

Popravljali so krasni na sedmerih proti nebu kipečih slopovih sloneči most nad reko Dourdou, ki je posredoval komunikacijo med Montaubanom in Albijem.

Reka Dourdou je prav lepa reka, ki jako mirno in pohlevno teče. Pridejo pa tudi časi, da je vsa divja, vsa penasta in tedaj vse saboj pobere, kar doseže. Taka je bila tudi leta 1884. Nastala je silno in zdivjala je. Most se je z veliko težavo še opiral navalu razburjenih valov. Kar h krati zmaga prevelika sila dva slopova, ki sta takoj na to v vodo zgromela. Razvalina je bila velika; ker je bil pa most nad vse potreben, so morali popravljati začeti.

Pričeli so ga. Delavci so hiteli od vseh strani. Nadzorstvo nad delom imel je ptujec Jakob Destonus. Močan je bil nezmrno in skalo, ki so jo štirje delavci komaj nesli, je sam prav spretno valil. Kedar se je pa vjezil, so se delavci kar tresli pred njim in pa klel je tedaj

silno hudo. Njegova navadna kletvina je bila: „Bog me zdrobi!“ Vselej jo je zagromel, kedar se mu ni kaka reč po volji obnesla. Tedaj pa je marsikaka stara ženica napravila sv. križ in zdihnila: „Bog nas varuj!“

Prebivalci mesta Vabres, kjer se je to godilo, so nespriden pošten krščanski narod, ki še trdno na Boga veruje. Mislite si toraj pohujšanje, ki ga je ta divjak ondi napravil med ljudmi, kateri so njegovo kletev poslušali. Sploh se je že povsod govorilo: Ali bo nas kaznen božja zadela, ali pa bo Bog njega samega kaznoval.

Jakob je pa le dalje preklinjal. Ljudje ga kljubu temu niso nehali opominjati. Posebno mnogo truda si je pa z njim prizadel ondašnji gospod župnik, vseskozi dobra duša: „Jaka, moj ljubi prijatelj, prosim te, nikari tako grdo ne kolni, odvadi se! Obljubiti mi moraš, da ne boš nič več preklinjal; ali hočeš?“ Jakob je vselej zvesto obljubil, mož-beseda pa ni nikdar ostal. „Kaj ima pač župnik z manoj opraviti in kaj se vtika v moje razmere“, godrnjal je dostikrat sam s saboj in se je prav tako tudi svojim prijateljem pritoževal. Toda le-ti so bili pametnejši od njega in so mu rekli: „Prijatelj! ne govori tako lahkomišljeno, da te Bog ne bo kaznoval zaradi tvojega čvekanja. „Ha, ha, zakrohoče se Jaka in prime za čašo vina, če bi bil res kak Bog v nebesih, bi bil to že zdavnej storil!“

Delo je šlo med tem ročno spod rok, ker so se delavci podvivali zaradi bližajoče se jeseni, kedar je vedno posebno veliko vode prišlo. Tudi most je bil konečno dovršen. Zvečer je bilo in le še nekaj minut je manjkalo, da bi bili založili sklepni kamen v sedmi obok, ki je bil ob enem poslednji pri novem mostu. Silno ljudi se je zbralo na obeh stranéh, da bi slovesnost za to opravilo nalašč prirejeno videli.

Zrak je bil silno soparen, obzorje z oblaki prevlečeno; od daleč se je pa grom glasil. Vse je hitelo, da bi delo še pred hudo uro dognali. Jakob je silno razburjen dirjal sem in tje, tukaj opominjal, tam zopet spodbujal, da so se delavci z novim veseljem dela poprijeli.

Vse gre, kakor po nitki! Kamen so vže gori potegnili. Škoda, da je na enem vogalu nekaj prevelik in na noben način v odprtino, katero ima zapreti, ne gre. Zopet ga je treba doli spustiti in nekoliko bolj poravnati. Oblakov se je pa med tem še več nabralo, in pa noč se je naredila. Pri luči so kamen zopet na most potegnili, kjer so ga v luknjo položili.

Vihar je pa med tem vedno naraščal. Eden delavcev zleze na najvišji oder, da bi prav od blizu videl, kako da se je kamen v odprtino vlegel in ta se je prepričal, da jej ni še popolnoma prikladen. Mojstra Jakoba je to silno jezilo; jel je na vse pretege kleti. Več nego enkrat je

zavpil: „Bog naj me stare!“ Kar se po celi dolini h krati zabliska tako silno, tako strašno, da so delavci vsi prestrašeni kamen spustili. Le-ta je prebil oder in je doli padel. Vse teka in se skuša rešiti, tako delavci, kakor tudi gledalci. Ko jih prvi strah nekoliko mine, podajo se zopet k odru, kjer so poprej delavci stali. Zopet se zabliska in delavci in drugi vidijo podrtijo, ki jo je kamen za saboj napravil.

Toda tudi voda jela je silno rasti in vedno huje divjati. Delavci so se zbali in so jo kar od kraja iz nevarnega stališča popihali, ker bi bili sicer v nevarnosti, da jih voda vzame. Dospевši na varen kraj, jeli so se okoli ozirati, če so li vsi ali ne. Vsi so bili, le jednega je manjkalo in ta je bil — poslovodja Jakob. Kje je? Kje je? Vse ga išče, vse dirja okoli, ne najde ga pa nihče ne.

Drugo jutro se je reka Dourdou zopet v svojo strugo umaknila. Delavci so jeli podrtijo razmetavati. V glini pokopanega našli so Jakoba. Kamen, ki je oder polomil, je tudi njega zadel in ubil. Ondi je ležal razbit.

39. Bog kaznuje pestunjo.

Neka pestunja je imela ostudno navado, da je klela in otročiče kleti učila. Govorjenje njeno je bilo pa prav klafarsko. Večkrat sem jo sam

slišal in rečem Vam, da me je bilo dostikrat groza. Ni dolgo trajalo, kar so se ji usta gnojiti začele; silno jo je to bolelo in je včasih neizrečeno kričala. Smrad je šel pa tak iz njih, da so jo morali iz hiše dati. Moral sem enkrat v njeno sobo, pa sem hitro gledal, kje da so duri; kar slabo mi je postalo. Jezik ji je gnjil.

40. Kaznovana kletev.

V moji občini so se v prejšnjih časih tudi z vinorejo pečali. Iz tiste dobe povedal mi je sosed sledečo resnično dogodbico iz lastnega življenja. Spomladi je bilo, ravno ko je trta na vso moč poganjati jela in slana je padla. Mož (pri-povedovalec sam) podal se je v vinograd gledat, koliko je slana škode napravila. Res je našel skoraj vse popke posmojene. Le eno oko zdelo se mu je na prvi pogled še dobro. Jeza ga popade, po klobuk na glavo seže in ga na ta še zdravi popek vrže, zraven pa zakolne, rekoč: „Če je že vse drugo proč, naj še tebe strela vzame.“ Tisto leto je bilo pa kljubu slani še vendar dosti vina. Ko se je trgatev dokončala, peljal je ta mož novo vino v čebru domú. Na dvorišči zavozil je preblizo gnojišči; voz se mu prekuene v gnojnico in vse vino z njim vred. Tako se mu je spolnila kletev, da niti kapljice pridelka ni obdržal. Spominjal se je dostikrat pozneje tiste svoje kletvine

in je spoznal kazen božjo. Nikdo več ga ni slišal nad božjimi naredbami godrnjati ali celó rotiti se nad njimi.

41. Prst božji.

Na Irskem se je leta 1879 pri velikih vojaških vajah sledeče prigodilo, kar naj si vsi tisti k srcu vzamejo, ki imajo grdo navado za vsako reč rotiti se in kleti. Neki vojak dvignil je tri prste kvišku, da bi njegovo laž bolje podprl in je rekel: „Če ni res, kar sem rekel, naj me kap zadene!“ Komaj je izgovoril in vže se je zvrnil po tleh, kakor snop. Kap (mrtvud) ga je zadel, kakor si je želel. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer je že čez nekaj dni umrl. Ko so ga iz bólnice v mrtvašnico nesli, padla je roka, s katero je na laž Boga na pomoč in pričo klical, sama od sebe od telesa.

42. Kaznovan voznik.

Lansko leto pripravljaj se je blizu kvirinala v Rimu nek voznik, da bi svoj voziček po klancu na vrh spravil. Priganjal je konja, kakor je vedel in znal, toda ni šlo in ni šlo. Konjič tovara po klancu ni zmogel! Ker dobre besede niso nič več izdale, mislil je mož, da bo s kletvijo opravil, kar se mu z lepo ni hotelo obnesti. Jel je teraj

tako grdo in tako ostudno kleti, da je mimoideče kar groza sprehajala. Zopet je odprl umazana in ostudna svoja usta in hotel celo kopico kletvin izpustiti, kar konju spodleti, da pade ter s saboj vred tudi voznika podere. Le-ta je padel tako nesrečno pod konja, da si je nogo zlomil. Naj si kdo o tej dogodbi misli, kar mu drago, toliko je gotovo, da se božja roka dostikrat neumnih živali poslužuje, da umazana usta človeku zamaši.

43. Blisk izpolni preklinjevalčevo željo.

Na Badenskem so neko nedeljo popoludne fantje v Waldkirchski dolini med krščanskim naukom kegljali. Pri takih priložnostih se pa navadno prav robato ondi kolne. Kdor jih namreč mnogo podere, zakolne; kdor napravi „luknjo“ gotovo zakolne; kdor prvega pobrije, zakolne; kdor jih osem pobije in kak „kmet“ ostane, zakolne, da ni vseh devet. Kdor „planko“ napravi, ta že tako kolne; kdor jo na „mehko vrže“, kolne; kdor „vseh devet“ pobrije, tudi kolne, iz gole ošabnosti; če „fantič“, ki postavlja, po dvojačo priteče, dotičnik že zopet kolne, da mu jo mora dati. S kratka, naj se dobí ali zgubi, kolne se vedno! K hudi uri se je jelo gnati, fantje so pa le dalje kegljali in kleli. Bliskati se je pričelo in grometi, da so okna šklepetala, fantje so pa le dalje kegljali in kleli in niti enemu ni prišlo

na um, da bi bil rekel: „Bog in sveti križ božji“, kakor je to navada, kedar se prav hudo bliska. Ko nekdo zopet kroglo v planke zapodí, ves divji zavpije: „Strela naj planke razbije!“ Ni še dobro spregovoril, ko se ob enem tudi že posveti in poleg razbitih plank je bil tudi nesramni preklinjevalec mrtev.

44. Smrt mladega preklinjevalca.

Klicali so me, tako pripoveduje duhovnik, k bolniku v bolnišnico. Tjekaj došlega me takoj peljejo k 18letnemu mladenču. Konj ga je bil brcnil; če prav je bil na videz le malo poškodovan, ga je vdarec vendar tudi znotraj silno pretresil. Ker mu je bilo vedno hujše in ni mogel nič več delati, prišel je v bolnišnico. Zdravniki so ga preiskali in rekli, da je položaj silno nevaren. Poslali so mu po duhovnika in jaz sem šel. Prva skrb mi je bila mladenča na spoved pripraviti. Ali ta je pa vedno ječal: „Oh saj ne morem, saj ne morem, joj te bolečine!“ Skušal sem v njem obuditi pravo kesanje. Revež je pa samo nekaj besed za manoj jecljati zamogel, sicer se je pa v bolečinah le kar zvijal. Konečno sem mu rekel, da ga bom dejal v sveto olje. On ni rekel ne da, ne da ne. Storil sem, kar sem mogel in dejal sem ga v sveto olje. Komaj sem to dejanje izvršil, sikne bolnik z ječečim glasom:

„Bog me pogubi!“ Silna nevolja me je obšla zaradi take brezbožnosti ob prejemanji sv. zakramentov, kajti bolnik je bil popolnoma pri zdravi pameti. Še enkrat sem poskušal kesanje v njem obuditi, toda kaj je pomagalo, ko je kmalo ponovil omenjeno kletev. H koncu mu je šlo. „Hudiča vidim“, javkal je nesrečni človek, „lejte ga, ondi le je, vzeti me hoče — — Bog naj me pogubi!“ — To so bile mladega preklinjevalca poslednje besede. Nespokorjen in brez kesanja ločil se je iz tega sveta. Ne morem Vam zadosti dopovedati, kako da me je smrt tega človeka pretresla in s kako grozo da se še vedno tiste grozne pol ure spominjam.

45. Kakor življenje, taka smrt.

Ko je ranjki Viktor Emanuel sv. očetu Rim vzela, jeli so ondi bogokletniki silno zasramljivo govoriti o sv. veri in večnih resnicah. Nevera je bila prav tiste dni v Rimu tolišnja, da nekteri celo na smrtni postelji niso hoteli prav nič slišati o kaki tolažbi. V hiralnici sv. Jakoba ležal je nek Manini, mož pri 40 letih, ki je imel vedno dolg nož poleg sebe in se je vsakemu grozil, da ga bo zaklal, kdor bi mu le količkaj o veri omenil. Še celo solze lastne matere ga niso mogle omečiti. Vse, kar je govoril od konca do kraja, ni bilo družega nego grozno bogokletstvo. Zato ga je

pa pravični Bog prav ondi kaznoval, kjer je največ greha delal. Jezik mu je jel gnjiti in polovico skoraj morali so mu ga odrezati. Vendar pa brezbožnik ni nehal kleti. Ko je umrl, spremili so ga njegovi tovariši k poslednjemu počitku. Mesto križa nesla se je narodna trobojnica. Prav tako hitro umrl je neki stavbar, ki je imel tudi navado ves dan grdo kleti. Nekega dne zvečer kupil si je svinjine, podal se je v gostilno, kjer jo je ob dobrem vinu povžiti mislil. Med tem ko natakark po naročeno vino odide, vsede se stavbar za mizo in si glavo z rokami podpre, kakor bi si hotel spočiti. Ko se natakark vrne, najde ga mrtvega.

III. Nečast svetnikom.

46. Izrečena beseda ima vstvarilno moč.

Pred nekaj leti živel je v Elberfeldski okolici na Nemškem luteranski duhovnik. Nekega leta obhajal se je pri katolikih praznik Marijinega rojstva v nedeljo. To priložnost je omenjeni pastor porabil, da je prav grdo čez Marijo zabavljial (luteranci ne časté Matere Božje). Da bi pa svoje zabavljice še bolj zabelil, je rekel: „Če to ni tako, kakor sem Vam povedal, naj še danes živ zgorim! Amen.“ Opoludne je šlo možu kosilo

še prav v slast in tudi malega odmorčka po kosilu se ni branil. Kar ga zbudi hrup domačih: „Gospod pastor, brž vstanite, gori!“ „Kje?“ vpraša prestrašen pastor, toda ogenj mu je sam odgovoril z gostim dimom, ki se je jel že v sobo valiti. Pastor hitro pobere, kar se mu je najbolj dragoceno dozdevalo in beži venkaj. Ogenj je silno divjal, ker se je hud veter vanj zaganjal. Vedno dalje se je razpenjal in sosedje, ki so mislili župniku gasiti, morali so sami na-se misliti, kako se bodo ubranili požrešnemu elementu. Kar se pastor še domisli male košarice, v kateri je imel spravljeno srebrnino. V goreči hiši je ostala. To mora še rešiti, saj ni še tako nevarno. Le nikari se dolgo pomišljati. Pogum veljá. Pastor hiti v sobo in vže ima košaro v rokah. V tistem trenutku vdere se pa tudi vže goreče tramovje nanj in ga v goreči gromadi živega pokoplje. Ogenj, kterega je dopoludne v cerkvi na-se klical, da bi mu njegovo oskrunjevalno pridigo na sramoto Materi Božji potrdil, je prišel in je moža res živega sožgal, prav kakor si je sam želel. Dogodba je vsa od pike do pike resnična.

47. Jezus Kristus grozno kaznuje zasramovalca svoje Matere.

Ko se je leta 1854 dne 8. decembra javno in slovesno razglasila verska resnica o brezmadežnem

spočetji Device Marije, napolnila so se srca vseh katolikov, ki so pravi častilci Marije, z nepopisljivim veseljem in občno veselje zavladało je po celi cerkvi božji. Poleg tega se pa tudi hudobnih jezikov ni manjkalo, ki so se iz te lepe verske resnice nesramno šalili. Mlad trgovec v Solnogradu, prevzeten in ošaben zaradi obilnega premoženja in svoje mladosti, zabavljal je v gostilni v pričo drugih tako grdo čez brezmadežno spočetje Matere božje, da so se navzoči kar jezili nad njim. Drugo jutro je predrznež nekam jahal. V Nunski dolini blizo Petelina prijezdi do kamnitnega znamenja, postavljenega v čast brezmadežnem Spočetji D. M. In glejte, ondi se mu splaši konj, ter jezdeca s tako silo naravnost v znamenje trešči, da si je nesrečnež roko in nogo zlomil in prsi utrl, ter je na mestu v nezavednosti obležal. Prenesli so ga domu, kjer se ni nič več zavedel. Zasmovalec Matere božje še nobeden ni srečen umrl.

48. Bogokletnik obmolkne.

Leta 1861 zgodilo se je dné 22. decembra v Volteri na Laškem sledeče: Bila je četrta adventna nedelja in štirje zanikrneži, ki so po svoji nemarnosti v nesrečo zagazili, snidejo se v peščenici, kjer so se namenili do svetega jutra igrati. Eden izmed njih, ki je sedel pod peščeno skalno gručo, zgubil je nekaj več lir, na kar je

začel tako živinski Devico Marijo preklinjati, da so mu drugi velevali molčati. Toda kaj se je brezbožni človek brigal za lepo opominjevanje? Kakor nalašč, je svoje grde besede še podvojil. Toda glej, božja roka ga je zdrobila, ne da bi bil on le mislil na to. Ravno je zopet na vso moč grdo Marijo preklinjal, kar se skala nad njim utrga in ga zmečka. Drugim trem se ni nič žalega zgodilo.

49. Borba za vero.

Sledeča dogodba pripetila se je še v minolem stoletji. Pisatelj teh vrstic potoval je pred nekaj leti po stranskih Renskih dolinah, kjer se v neki vrlo pošteni družini soznani z 90letnim starčkom. Obilno število let pobelilo mu je glavo in vklonilo hrbet. Oko je bilo oslepilo in uhó pa gluhó. Kako krasen razgled na tako podrtijo nekdam tako krepkega človeškega življenja! Nekaj vzvišenega jo obdaja, kar pa še mnogo pridobi po spoštovanji, s katerim so starčeka v oni družbi kar obsipali. Ko smo prišli v razgovor in je vže beseda dala besedo, ter nas je govorica zanesla tudi na sedanjo borbo za vero, povedal je starček iz mladih let, ki je vredna, da je tudi Slovenci zvedó.

Konec minolega stoletja je bilo, ko sem šel kot trinajstleten fanté s procesijo iz svojega rojstnega kraja Unkel na slavno božjo pot Born-

hofen k Materi Božji, da ji skažem svoje češčenje. Molili in peli smo, zdaj to zdaj ono. Pot nas je peljala preko Erpelna in Linca v Neuwied, kjer je tedaj še samostojni Wiedski knez vladal. Neuwied je luteransko mesto in mi se nismo prav nič hudega nadjali, ker smo v takem lepem redu in v molitvi zbrani skozi mesto kretili. Kar se zakadi med nas mestni župan, mož visoke in krepke postave ter živa podoba čvrstega zdravja, in pri meni obstane, ker sem imel čast križ nositi. Z gromovitim glasom zareži nad menoj: „Fanté, pobesi križ!“ V meni se je vse dvignilo vsled take zapovedi in nisem ubogal. Na to zarohni župan že v drugič, jaz pa le nisem mogel ubogati. Župan vidoč, da se za njegovo zapoved ne zmenim, sam križ na zemljo potegne. Kakor hitro ga je on doli potisnil, tako brž sem ga jaz zopet kvišku dvignil, pa še prav visoko nad glavo, da bi ljubemu Bogu nekoliko zadostil za nečast po županu mu doprinešeno. Posledica tega je bila, da je župan mene s križem vred zgrabil in k bližnji občinski stražnici vlekel, kjer me je zaprl. Moji ljudje so začeli za-me prositi Boga in župana in pa svete pesmi so popevali pred mojo ječo. Čez nekoliko časa se mi duri ječe odpró in prost sem bil. Pred našim odhodom dalje nam je župan še zabičil; „Če bodete nazaj gredé skozi Neuwied zopet vrišč delali, poslal bom po topove in vas bom dal postreliti!“ Na to smo srečno dalje hodili vedno

ob Renu proti Bornhofnu, kjer nas je Mati Božja čudovito pokrepčala. Vrnili smo se domu. Kedo Vam popiše naše začudenje ko v Neuwied dospevši ondi zvemo, da je Gospodova roka onemu brezbožniku vže pomigala na odgovor. Čez eno uro že, ko smo mi odšli na božjo pot v Bornhofen, zadel ga je mrtvud.

50. Zasramovanje sv. Antona.

Na Nemškem prigodilo se je nedavno to-le: Nekemu kmetu je bil konj vkraden in na noben način mu ni mogel na sled priti. Sosed, ki je imel posebno veliko zaupanja do sv. Antona, mu svetuje naj temu čudodelniku svojo zadevo zaupa in naj mu dá darovati sveto mašo. Kmet vboga in ni dolgo trajalo, ko je zvedel, da je njegov konj tu pa tu in da lahko vsako uro ponj pride. Kmalu na to sreča soseda, ki mu je bil dal tak dober svet. „No kaj praviš, ali ti svetnik ni hitro pomagal?“ „Oho, zakrohota se nehvaležni surovež prav debelo, kaj meniš, da je sv. Anton res kaj vedel za mojega konja!“ — Kaj mislite, kaj se je zgodilo? Prevzetni kmet se povrne domu, gre v hlev, kjer nekoliko poprej še popolnoma zdravega konja mrtvega najde. Kaj pa to? Ali je sv. Anton kaj vedel zanj, ali je bilo vse le slučajno?

51. Bog varuje čast svojih svetnikov.

Pred nekako 40 leti postavili so blizo Dunajskega Novega mesta v selišču Feliksdorf na čast sv. Feliksu kip z veliko slovesnostjo, pri kateri so tudi streljali. Mož, ki je topiče nabijal in zažigal, je jako porogljivo govoril o sv. Feliksu. Kaj se je zgodilo? Pri poslednjem strelu, ko je jel zopet grdo govoriti o svetniku, razletí se topič in zasramovalca svetnikovega na mestu v smrt ubije.

52. Božji mlini počasi meljejo, toda drobno!

V nekdanjem avstrijskem polku Wellington živel sta pri neki kompaniji dva čisto nasprotna moža, korporal Schwarz in pa neki prostak. Korporal je bil slobodomišljak prve vrste, prostak pa pošten pobožen vojak. V Bocnu na Tirolskem so bili pa v posadki.

Polk je dobil povelje za na Laško, kjer se je začela vojska, in dan odhoda je bil že tudi določen. Vojaki so se že zbirali. Vsak je bil že na svojem prostoru le prostaka še ni bilo nikjer videti. Konečno je došel, toda prepozno. „No, zadere se korporal nad njim, ti si se pa vže zopet pred svojo Mater-božjo po kolenih plazil, ti tercijan ti, saj si boš še kolena obrabil, ti sinček Matere Božje!“ Tako ga je zasramoval vpričo drugih. Polk dojde na Laško. Dokončani so boji

pri Mantovi in pri Kustoci; ranjenci ječé pa po bolnišnicah. Čez nekaj časa obiskal je naš prostak nekega znanca, o katerem je zvedel, da je tudi v bolnišnici. Komaj pa je stopil v sobo, ugledal je vže v neki postelji svojega desetnika. „O gospod korporal, kaj ste tudi vi tukaj. Ali je tudi vas krogla zadela? Kje pa vendar, za božjo voljo?“ „Odejo dvigni, pa boš videl“, odvrne korporal in sram ga je bilo. Prostak odgrne odejo in o groza, korporalu ste bili obe nogi v kolenu odrezani. Krogla mu je piščali zdrobila in zdravnik mu je moral noge pri kolenih odrezati. Ni mu bilo treba pred Marijo obrusiti si jih.

IV. Zasramovanja sv. križa (razpela).

53. Nov Babilon.

Leta 1853 sošlo se je v Chikagi, velikem mestu zjedinjenih držav severo-ameriških, nekaj nemških prostomišljakov, ki so sklenili, daleč tamkaj na zapadu ustanoviti mesto, v katerem se bo smel vsakdo naseliti, le duhovni in odvetniki ne. Na ta način nastalo je izključljivo nemško mesto po imenu „Novi Ulm“. Deset let je vže minolo, odkar prebivalci niso nobenega duhovna k sebi pustili. Mesto so hoteli napraviti za zbirališče prostomišljakov, ki ne želé, da bi jim

drugi s svojimi verskimi vajami vest budili. To se vé, da je ob takih okoliščinah brezbožnost divno šinila kviško in Novi Ulm je v zasramovanji katoliške cerkve v prav kratkem času vse svoja sosednja mesta na daleč okoli prekosal. Vsako leto napravljali so si ondašnji meščani zasramljive sprevode, pri katerih so imele karikature menihov in nun, duhovnov, škofov in še celó sv. očeta glavno ulogo. Leta 1862 so pri takih ostudnih norostih še celó božje razpelo okoli nosili, se iz njega norčevali, potem so ga pa na trgu sožgali ob ceremonijah, pri katerih se pero vstavlja popisati jih. Župnik sosednjega selišča Mankato je o tem bogokletji slišal in se je takoj izjavil, da tako mesto nikakor ne bo odšlo javni božji kazni. Temu nasproti pisal je pa Novo-Ulmški časnik jako bogokletno in nepopisljivo predrzno: „Sožgani farški Bog naj le tudi Novi Ulm požgè, če more!“ O da je Bog to mogel, prepričali so se brezverneži le prehitro.

Še tisto leto, ko so se te grozne hudobije godile, dvignili so se Indijani nad naseljence. Vedne goljufije belcev nasproti rudečeškožcem, s katerimi so Indijance vže skoraj ob vso posest pripravile, vzele so le-tim poslednji kos potrpežljivosti, da so se braniti in ob enem ptuje vsiljence napadati jeli. Nekega dné napadli so po medsebojnem dogovoru kar tolpoma naselbine belokožarjev, katerim so hiše požgali, prebivalce

pa pobili. Kakor ogenj skozi slomé, tako divjale so indijanske tolpe preko naselbin Evropejcev.

Vže prve dni upora hitelo je mnogo begunov iz okolice v Novi Ulm, kjer so z grozo popisavali, kar so vse sami videli in kar se je godilo. Sedaj je upadel junakom, ki so proti podobi Križanega tako divjali, h krati ves pogum; mize, stole, klopi, postelje, vse, vse, kar se je sploh odmakniti dalo, izvlekli so na trg, da jim služi za barikade proti Indijanom. Kmalo pridrvilo se je kakih 100 Indijanov pred mesto, v katerem je stanovalo vže blizo 1500 prebivalcev. Prve hiše stale so že v ognji in prvi Evropejci, na ktere so Indijani zunaj mesta naleteli, valjali so se že v svoji krvi po tleh. Prebivalci, sami junaki, ki se niti Boga niso bali, umaknejo se v sredo mesta, kjer se poskrijejo pod svoje barikade. Indijani prodirajo po ravni cesti in se že pripravljajo, kako bodo skrite bogataje izpod barikad venkaj vlekli, ko iz sosednjega sela petnajst pogumnih mož zajetim 1500 Ulmčanom na pomoč prihiti; pogumno prekoračijo barikade in konečno Indijane v beg zapodé. Novi Ulm bil je na videz za sedaj rešen in ker je prihodnjo noč tudi iz sosednjega Mankata 300 mož močna pomoč dospela, mislili so vsi, da ni nobene nevarnosti več.

Indijani obrnili so se na drug kraj, a vže čez malo dni povrnejo se v večjem številu v Novi Ulm nazaj. Prebivalci hoteli so sedaj pokazati

svoj pogum, ter so iz mesta venkaj drli, da Indijane pod milim nebom sprejmó. Toda, ko so se Indijani z groznim krikom s hriba v dolino spustili, polastil se je prebivalcev tak strah, da so v divjem neredu vse popustili in v mesto drli, rudečeškožarji pa za njimi. Grozen boj vname se po ulicah. Borili so se hišo za hišo, ulico za ulico; drvili so se po mestu gori, po mestu doli! Sedaj so zmagovali Evropejci, sedaj zopet Indijani. Kri je v potokih tekla in vže se je po nekterih strehah tudi ogenj oblizaval. Kljubu vsej hrabrosti se Indijanom vendar ni posrečilo mesta polastiti se, ker so zopet vrli Mankatovci pritisnili. Na čelu jim je bil ondašnji župnik sam, prav tisti, ki je Novemu Ulmu božjo kaznen napovedal. Le-ta je s pomočjo nekake vojne zvi-jače Indijance v beg zapodil. Ker mu je bilo znano, kako da se Indijani topov bojé, dal je naložiti železno cev na voz. Le-to je napolnil s smodnikom in ga je zapalil. Indijani so jo takoj pobrisali, da so jih komaj peté dohajale. Zunaj mesta so se pa že vstavili in jih je bilo vedno več, kajti od vseh strani jim je pomoč skupaj drla.

Ker meščanom ni bilo nade, da bi mogli vstrajno mesto braniti, sklenili so nad sovražnika zunaj mesta vreči se. Storili so to in pa še zadosti srečno. Med tem so se pa ženske in otroci v Mankoto rešili. Mesto Novi Ulm je pa do tal

pogorelo in je „sožgani farški Bog“ pokazal, da se ne dá zasramovati.

Božja roka zadela je pa tudi kolovodjo tistih bogokletnih obhodov, pri katerih je on sam križ nosil. Da bi ga Indijanci ne spoznali, našemil se je v njihovo opravo; toda, ko je tako ošemljen od hiše do hiše begal, mislili so njegovi lastni rojaki, da je res Indijan in so ga vstrelili.

Na pogorišču iz novega postavljeni Novi Ulm zapomnil si je dobro ta uk. Niso si le samo lepe katoliške cerkve oskrbeli in stanovitno nastavili duhovnika, temveč imajo tudi že katoliško šolo za mladino, kjer so za učiteljice iz Paderborna pregnane šolske sestre.

54. Zasramovalcu Bog glavo razbije.

V francoskem okraji Saint-Brieux prigodilo se je sledeče: V vasi Langueux živel je občinski svètnik, rudečkar prve vrste. Zato je pa tudi vlado v tem posnemal, da je hotel vse odpraviti, kar bi le količkaj na Boga ali vero spominjalo. To svojo strast raztegnil je tudi še celó na svoj gozd in svoje polje.

Na njegovem polji je stalo znamenje, ktero so prvi posestniki tistega zemljišča ondi postavili. To znamenje je brezverec sklenil na vsak način odpraviti, ker bi ga lahko pri njegovi stranki

osumničilo, da je klerikalec. To bi mu pa silno škodovalo, kajti mož se misli pri bodočih volitvah za kandidata ponuditi. Vzel je toraj nekaj orodja s saboj, ter se podá na polje križ spodkopavat. Sam ga je hotel vničiti. Vže je precej zemlje okoli in okoli odkopal, in znamenje, ker je bilo precej visoko, ni imelo nobene trdne podlage več. Zato ga je jel z eno roko opirati, da se mu prezgodaj ne zvrne, z drugo je pa še zemljo odkopaval. Kar se zvrne težka podoba Matere Božje, ktera je bila vrh znamenja nad sv. razpelom postavljena, in na katero naš rudečkar niti mislil ni, brezbožnežu na glavo in mu s tako silo črepinjo prebije, da so mu možgani na vse kraje venkaj brizgnili.

Ali je bil to tudi le slučaj? Nečemo soditi — tolike pa Vam z dobro vestjo lahko rečemo, da je Jezus Kristus križani tisti vogelni kamen, ob katerem si bo vsak stavbar glavo razbil, kdor bo brez njega zidal.

55. Osem hudobnežev.

„Semain catholique de Toulouse“, imenuje se list, ki je sledečo dogodbo objavil in je ob enem porok za njeno resničnost. Vas Sio je kakih 10 kilometrov od mesta Perpignan oddaljena in ima tudi svojo kavarno. V tisto kavarno priteplo se je neko nedeljo 8 krepkih 20- do 24letnih mla-

denčev, samih čvrstih kmetskih fantov. Ker je dvorana v pritličji že sila prenapolnjena, odpre jim kavarnarica svojo lastno sobo v I. nadstropji. Šli so tjekaj ter si naročili kuhanega vina. Dobro so se imeli in norce brili med saboj, kar eden izmed njih opazi konec postelje veliko razpelo. „Ta mora z nami piti“ vsklikne eden predrznežev bogokletno. Ob enem seže po razpelo, ga sname s stene in glavo križanega izveličarja v polno čašo vina pomoči. „Poglej, poglej, pravi drugi, Marko po imenu, kaj ima v prsih, ter sune z nožem podobo križanega v prsi. Vsi so se zakrohotali tej predrznej bogokletnej šali in eden zopet zavpije: „Saj niti krvi nima! Amputirati ga bo treba pristavi Armand, da vidimo, če ima sploh kaj krvi v sebi.“ Vzame nož ter križanemu desno nogo odreže. Nekaj dni potem šel se je prvi, Estirak po imenu, kopat in je vtonil; Marko je dobil hitro sušico, ki ga je še tisto leto spravila in petero drugih so tudi v teku leta pomrli neprevideni. Nad Armandom hotel je pa Bog ob enem svojo pravičnost, kakor tudi neskončno usmiljenost pokazati. Le-ta še živi in bitko objokuje bogokletno svojo pregreho. On je bil, ki je križanemu nogo odrezal in vže čez malo časa na to občutil je sam neizrečene bolečine v nogi. Zdravniki so rekli, da tu ni druge pomoči, kakor nogo je treba odrezati. Dr. Lamer je prevzel to težko nalogo; Kako se je pa začudil, ko niti jedne kapljice

krvi ni priteklo iz odrezane noge. Nesrečnež se je prepričal, da se Bog ne dá po svojih stvaréh zaničevati; od tedaj dela mož pokoro.

56. Hudodelstvo in kazen.

Sledeča povest je vže silno stara; zgodila se je namreč v tridesetletni vojski na Nemškem. Zapisal jo je eden tukaj živečih duhovnov in se tako-le glasi:

„V kapelici Süchterscheid-ski je lesena podoba Kristusa, ki nese težki križ. Spomina vredno se mi zdi, kar sem o tisti podobi od raznih katoliških, kakor tudi luteranskih strani slišal. Neki holandski vojak kalvinske vere, pijan, skušal je na konju sedé kake štirikrat na tisto podobo streljati, ki je tedaj še zunaj ob kapeličnem zidu stala. Toda vsak poskus je bil zastonj, ker se puška ni nikdar hotela sprožiti; nevoljen konečno puško v zrak pomoli in takoj se je sprožila. Vojak zarad tega ves divji, potegne sabljo in kipu levo roko odseka. Obesil jo je ob grivo svojemu konju in se je prav ostudno bahal ž njo, koder je jahal. Na poti dojde jednega svojih tovarišev, s katerim se kmalu spreta. Beseda dala je besedo in konečno boj. Ni trajalo pet minut in naš „junak“, ki je Kristusu levo roko odsekal, je bil sedaj sam ob levico. Tovariš potegnil je

namreč sabljo in ga je v levico zasekal. Takoj so poslali po zdravnika, ki je sicer roko zopet nazaj prišil, toda zastonj, roka se ni držala. Kake štirikrat prišil jo je vedno iz novega, pa vedno brez vspeha. Vselej se je iz zdravega mesa venkaj iztrgala. Zdravnik se je prestrašil in mu jo je popolnoma odrezal. Priče so to potrdile, ki so vojaka, podobo in roko na lastne oči videle. Obsekano podobo postavili so pa nato v kapelico, kjer še sedaj stoji.“

57. Božja pravičnost.

Le malo vrstic bom napisal, toda vže te naj ljudem oči odpró, kako silno da Bog vse tiste kaznuje, ki ga razžalijo.

Jaz sem uradnik. Vsako jutro, kedar grem v službo, srečam mladenča kakih 26 let starega, ki ima oči s platneno obvezo zavezane in od zdravnika prihaja. Smilil se mi je in pa zanimal me je ob enem. Na videz silno trpi, toda kakor se mi dozdeva, je menda popolnoma vdan v voljo božjo. Nekega dné ga vstavim ter ga začnem to in ono izpraševati. Povedal mi je, da je sin premožnega grajščaka iz šosednje vasi, ter da si je prišel semkaj oči zdraviti. Ko ga dalje vprašam, zakaj ga oči bolé, mi ni dal pravega odgovora, češ, so pač razne okoliščine s to zadevo

v zvezi. Na minoli praznik sv. Rešnjega Telesa grem ravno od procesije domú, ko zopet mladenča srečam. Danes zdel se mi je pa še bolj bled in potrt, kakor sicer. Na moje vprašanje, zakaj je tako potrt, mi tožno odgovori, da mu je uprav danes zdravnik naznanil, da oči ne bodo nikdar več dobre. Ker mi je vže precej zaupal, jel mi je pripovedovati:

„Prav danes je leto kar, smo imeli v naši vasi tudi spoved sv. R. T. Jaz vže dolgo časa nisem hodil k službi božji, kar Vam tu na lastno sramoto povem — in toraj tudi na sv. Telesa dan nisem bil. Pač pa sem šel z nekterimi tovariši luteranske vere v gostilno. Prav tisti moji tovariši, ki niso v vasi na najboljšem glasu, bili so vzrok, da sem vedno bolj zanemarjal službo božjo in tudi na sv. Telesa dan so bili vzrok moje telesne nesreče. Kakor sem že rekel, smo med službo božjo pili. Ondi so moji tovariši zasramovali obličje naše sv. vere. Rekli so, da smo katoliki nevernikom podobni, ker malikom božjo čast skazujemo, čegar je prav današnja procesija živa priča. Žalibog, da sem bil vže tako globoko padel, da na vse te zasramovanja nisem vže mogel prav nič odgovoriti. Ko smo popili, podali smo se na polje. Ondi nas je naša pot pripeljala do znamenja, ki je bilo zarad današnjega praznika vse v vencih in zelenji. „Vidiš ga, vže zopet ti stoji tu tak malik“, vskliknejo moji tovariši in na križ

kažejo. „Potrgajmo mu vendar te cunje (vence in zelenje), ki na njem visijo! Brate, pomagaj nam še ti!“ Iz začetku sem se branil dvigniti svojo roko proti najsvetejšemu znamenju našega odrešenja. Moja speča vest se je zbudila, ter me je strašno grizla; toda jaz se nisem dosti zmenil za njen glas, temveč sem rajši poslušal hudiča v osebah mojih prijateljev. Ko neki bogat tovariš zavpije: „Kdor prvi najlepši venec tu doli zbije, (imel ga je zveličar na glavi), temu dam tri tolarje zanj!“ Hudičeva lakomnost se me polasti, kamnja si naberem in ga začnem v znamenje metati. Če prav nisem bil daleč proč, vendar nisem nič zadel. Pa tudi noben drug nič. Lakomnost po treh tolarjih se mi zopet oglasi in še po kamnji sežem, ob enem naberem si pa tudi več cestnega strjenega blata, kterega sem v križ vrgel. Kamen je zadel hrižanega na glavo ter mu je venec doli zbil. Od križa je pa več drobcev cestnega blata odskočilo in meni naravnost v oči, na kar me je jelo v desnem očesi prav kmalo silno peči. Iz začetka se za to nisem kaj prida zmenil, češ, bo že prešlo, ter sem šel zvečer še prav zadovoljen spat. Ko se drugo jutro zbudim, mi je bilo desno oko vže vse otečeno, da sem ga s težavo odprl. Prisadilo se mi je. Prisad je bil od dne do dne hujše in konečno ni družega kazalo, kakor da so me oče semkaj pripeljali k zdravniku. Danes je uprav leto dni, odkar me boli oko in kar smo

zasramovali sv. božje razpelo in prav danes moral sem čuti iz ust zdravnika, da mi je oko za vedno zgubljeno. Prav danes sem živo občutil, kako grozno da me je Bog kaznoval. Vendar hočem radovoljno prenašati to kazen za predrzno in bogokletno hudobijo svojo. Z drugim očesom pa, ki mi ga je ljubi Bog še ohranil, hočem zato tem pogosteje in tem ostreje gledati na sv. križ, kjer hočem tistega prositi, v kterega sem kamnje metal, da naj odpusti malopridnemu otroku in naj mi vsaj jedno oko zdravo ohrani na poveljevanje časti božje in na izveličanje moje duše. Z Bogom!“ S temi besedami se mi je mladenič priporočil in je odšel.

Kar mi je pravil, vse me je ganilo globoko v srce; pravno sem šel memo misijonskega križa pred našo cerkvijo stoječega in globokeje nego navadno snel sem klobuk z glavé. Da mi je mladenič golo resnico povedal, o tem prav nič ne dvomim, kajti kakor mi je sam rekel, je njegovo življenje od tistega dne popolnoma drugačno. To nam spričuje tudi njegova posnemanja vredna navada, da hodi vsako jutro k sveti maši. Včeraj in danes ga pa nisem nič več srečal. Morda se je odpeljal domu, od koder se misli podati na kliniko v Vratislavo.

58. Zlodejstvo ob križi.

V Dolenji Avstriji stoji ob veliki cesti iz S. v A. prijazna vas W., ki ima tudi svojo gostilno konec vasi stoječo. Konec gostilničarjevega vrta stoji lesen križ s podobo Križanega. Nekako pred petimi leti našli so nekega jutra križ razbit, podobo Križanega pa vso potrto; z odžaganimi nogami, ležala je nekoliko bolj proč. Kakor tudi so skrbno iskali zločinca, mu vendar-le niso mogli na sled. Čez dve leti pride iz neke Dunajske bólnice pismo v označeno vas. Pisal je delavec, ki je poprej v tistem kraji v tovarni delal. Le-ta je pisal, da je on razbil križ in Bogu odžagal noge, in da se mora sedaj zato grozno pokoriti. Tudi njemu so obe nogi odžagali. Spoznal je božjo kazen in je druge svoje tovariše svaril pred takimi hudobijami.

59. Potres v Kazamičijoli.

O tem groznem potresu superijor francoskega seminarja v Rimu sledeče piše: V Kazamičijoli je kopelišče in zabavišče; s tem pa ni rečemo, da bi tjekaj le taki zahajali, ki zdravja iščejo po kopelih. Žalibog, da so taki kraji navadno zbirališče pregreh in nezvestobe. Kjer se pa te dve vkoreninite, ondi tudi do brezbožnosti ni več daleč. Prav tako je bilo poslednji predpust pred velikim

potresom v Kazamičijoli. Ljudje so se svinjam enako valjali po blatu najgrje nagnjusnosti. Toda tudi to še ni bilo nekterim zadosti. Želeli so tudi še najčisteje in najsveteje človeške družbe s sabo v blato potegniti. Vlačuge preoblekle so se v duhovsko obleko in za menihe, ter so javno skrunile posvečeno obleko, ktero so oblekle prav iz tega namena. Ali tudi to še ni zadostovalo. Šli so potem sporedoma pred župnijsko hišo, kjer so od g. župnika zahtevali, da naj jim izroči veliki križ, ki v cerkvi stoji, da bode tudi ta kaj užitka imel od predpusta. Župnika je tako zahtevanje globoko v srce zaskelilo ter je nesrečneže z oestro besedo zavrnil; kajti nič več ni poznal v njih svojih župljanov temveč le še sužnike hudičeve. Le-ti pa vidoč, da tu nič ne opravijo, so šli ter so si iz lesa stesali velik križ, na kterege obesili so grdega možica iz cunj našemljenega. S tem so se potem vlačili iz ulice v ulico, ne da bi jih bil kak redar zavrnil, rekoč: „Nehajte, to se ne spodobi!“ To se je zgodilo na pustni večer leta 1883. Kmalu na to dvignil je Bog svojo roko v maščevanje sramote, ki so jo v Kazamičijoli storili križu, znamenju odrešenja. Bog je le samo mignil in Kazamičijole ni bilo več! Kedo bo tukaj tajil, da to ni očitna božja kazen? Vendar še nekaj. Dva dni sta že minola po grozni dogodbi, kar je bil potres Kazamičijolo uničil in delavci jeli so razvaline razkopavati. Joj, to je mrličev strtih

in pobitih, ki so jih izpod groblje vlekli. Na enkrat vidijo, kako se začne velika košara gibati, katero so ravnokar kamenja oprostili. Dvignejo jo in glejte pod njo 60let. starčka — živega. Takoj, ko je čutil prvi sunec, zgrabil je v svojem obližji stoječe razpelo, ter je je pritisnil na svoja usta in prsi. Takoj na to pokopal ga je potres pod razvalinami, kjer je ležal 48 ur živ pokopan. Ko so košaro odvdignili, mož vstane in zdrav odide iz svojega groba. Križ je pa vzel s saboj. Kedo bo gledé tega še tajil, da stari Bog več ne živi? On še živi in se ne dá nikomur zasramovati. Posebno pa že prav nič ne trpi, da bi se njegov sv. križ zasramoval, kamor se je [dal v svoji neskončni ljubezni za nas grešnike pribiti.

60 Kamniten križ.

Iz Francoskega sporoča se sledeča resnična dogodba. Zet občinskega odbornika Bertranda de Bezjez iz St. Geniés-le-Bas, strašan prostomišljak in prav tak brezverec, kakor tast njegov, sprehajal se je nekega dne leta 1882 s svojo ženo in nekterimi prijatelji po polji, kjer nekoliko od ceste zapazi kamniten križ, ki je bil zasobna lastnina. Kakor rudeče sukno na bika, tako je vplival ta pogled na Bezjeza. Divje jeze jel se je tresti in takoj hiti tjekat podirat ga. Obneslo se mu je

bolj, kakor so se vsi tega nadjali. Križ se je podrl, toda ne na tla, temveč predrznežu na prsi, in ga je zmečkal.

61. Kaznovano bogokletstvo.

„Pelerin“, list, ki v Parizu izhaja, pripoveduje sledeče: „V Vavignies pri Bretelju sedelo je nedavno nekaj pijancev v krčmi in pilo. Možic, kteremu so malopridni časopisi in brezbožne besede pamet otemnile in kterega je vino še bolj omotilo, zakričal je v omenjeni družbi: „Daj mi sem tisti le križ, da ga v peč vržem!“ Res je stegnil roko po križi, da bi izvršil zlodejstvo, toda peč je bila premajhna, To ga pa ni oviralo in med preklinjevanjem in zasmehovanjem Sinu božjega polomil mu je noge, na kar ga je v peč vrgel. — Drugi dan gre z enim svojih prijateljev memo gore Kalvarije, kjer mu slabo postane, da se je kar sosedel. Prijatelj mu je sicer pomagal kvišku, opravil pa le nič ni. Nesrečnež je v enomir klical: „Noge mi hočejo odbiti!“ Zastonj je bilo vse prizadevanje, da bi ga bili spravili k pameti. Z veliko težavo spravil ga je do bližnje vasi, kjer je nesrečnež celo noč prebledel in ponavljal: „Joj joj noge mi hočejo odbiti!“ Drugo noč, prav tisto uro, ko je poprej v gostilni svojo hudobijo doprinesel, izdihnil je svojo dušo, ktere naj se Bog

usmili. Kedo bo pa skušal to utajiti? Ljudem, ki so bili priče, so se groze kar lasje ježili.

62. Oslepel je.

Predlanskem se je sledeče na Francoskem prigodilo: Blizo imenitne božje poti živel je surov človek, ki je šel nekega dne v gostilno, kjer se ga je preveč napil, vsled česar je jel na to čez vero in čez Boga zabavljati. Domú dospevši spozabil se je najpoprej nad svojo ženo in otroci, potem je pa še podobi križanega Izveličarja nož v oči porinil. Drugo jutro vže je čutil sam skelečo bolečino v očéh. Poslali so takoj po zdravnika, ki ga je odredil v bolnišnico v Lijon. Ondi so ga s časoma odpustili — popolnoma slepega.

63. Izpoved na smrtni postelji.

Na Bavarskem ljudje tudi za las niso boljši, kakor drugod. Leta 1882, meseca decembra, spravili so se srboriti fantini Wallški nad nov lesen križ, ki je ondi na polji stal, podžagali so ga; Kristusovo podobo pa, ki je na njem visela, razbili so na 32 kosov. Kmalo na to zbolel je mladi 25letni kramarjev sin Seidl za smrt. Vlegel se je in tedaj se mu je pa zbudil črv hude vesti. Na smrtni postelji je dal spisati zapisnik, da je

on v zvezi s tremi drugimi križ spodžagal, na kar so Boga razbili. Sodnija, ki je preiskavo v tej zadevi kot nevspešno vstavila, je taisto zopet pričela. Seidl je umrl, preden je preiskovalni sodnik do njega prišel. Enemu tovarišev njegovih so pretepači lansko leto (1883) pri nekem pretepu nos odrezali.

64. Kazen božja.

Sledečo vseskozi resnično prigodbo naj bi si posebno nedeljski lovci dobro v glavo vtisnili. Pripoveduje jo priča, ki je nesrečneža sam poznal, o katerem je tukaj govornica. „Leta 1869 dobil sem v mestu L. cesarsko službo, tako pripoveduje naš svedok, kamor sem se s svojo družino tudi prav kmalo preselil. Stanovanje sem najel v drugem nadstropji pri znanem mi mestjanu. Nadstropje nad manoj stanovala sta dva meni neznana zakonska. Gospoda sem vsak dan srečal in pozdravil, toda nikdar nisem dobil odgovora od njega. Mislil sem si, to mora pač kak prezetnež biti. Čez nekoliko dni pride pa k meni žena tega čudnega človeka s tablico v rokah, ktero mi je opravičevaje se izročila.

Ondi sem bral lastnoročno od gospoda samega pisano, da naj mu nikari ne zamerim, ako mi ne odzdravlja, ker vže nekaj časa semkaj govoriti

ne more. Na moje vprašanje, kako je to, pravi gospa, da ga vže več časa vrat boli, kar ga je tudi prisililo, da se je svoji službi odpovedati moral, ker bi sicer ne bil mogel zadosti za zdravje skrbeti. Vrat se mu je jel gnojiti, in ga je kar zadušiti hotelo. Da so mu dihanje olajšali in kasneje sploh omogočili, dejali so mu v vrat srebrno cev, in skozi to je dihal.

Od tega časa sem večkrat gospoda obiskal in sva se vedno s pomočjo tablice pogovarjala. Jako je bil potrpežljiv in vdan v voljo božjo in vrlo mi je bil hvaležen za vsako še tako neznatno malenkost. Tù in tam se je tudi primerilo, da mu je cevka iz vratu smuknila; tedaj je bilo vselej treba takoj zdravnika. Ob božiči in novem letu pisal je še prav vesel razne čestitke na tablico; takoj po praznikih se mu je pa na slabeje obrnilo. Vrat se mu je jel zopet gnojiti in kmalo mu je bil ves nagnjit. Tù je bila vsaka pomoč brezvspešna in vže čez nekaj mesecev je revček izdihnil svojo dušo ves vdan v voljo božjo. Jako skesan je bil poslednje ure in večkrat sem obžaloval, da ni katoličan, da bi mu smrti boj z gospodom polajšal. On in ona sta bila namreč luteranske vere.

Ko smo ga pokopali, je žena vse poprodala in odšla — kam ne vem.

Nekako čez 14 dni pride eden njegovih rojakov k meni in me po njem vpraša; rad bi bil

z njim govoril. Da je vže umrl, se mu še sanjalo ni. Ko mu grozno bolezen in smrt prijateljevo razodenem, se ptujec zavzame in pravi: „To je bila pač gola kazen božja! Ta gospod, pravi ptujec, je bil strasten lovec, ki je imel posebno veselje nedelje in praznike s puško na rami v gozdu zapravljati. Nekdaj sta s prijateljem streljala na križ ob potu stoječ. Kakor so ljudje pravili, je menda vsacega krogla podobo v vrat zadela. Prijatelj njegov se je kmalo na to zadavil, tega je pa božja kazen na ta način doletela.“ Nadjam se pa, da mu je Bog odpustil, ker je svoj greh obžaloval.

65. Strel na Kristusovo podobo.

V Württembergu na Nemškem zgodilo se je pred nekaj leti sledeče: Nek ondašnji kmet kupil si je staro puško in jo je domú prinesel. Njegov 20letni sin jo prične ogledovati in bi jo bil rad takoj poskusil. „Ali mi verjamete, pravi svojemu očetu, da bom tam-le onega Kristusa v obraz zadel?“ Pri tem je pomeril na znamenje, ki je kakih 50 korakov daleč na polji stalo. Takoj na to je počilo in strel je res odkrehnil Kristusovi podobi spodnji del obraza. Kmalo na to prilomil se je ta mladeneč nekega večera pijan domú ter sta se jela z očetom kregati, kar ni

bilo nič novega. Oče se mu je zagrozil, da mu ne bo dal dóma, če bo tak, sin je pa dejal: „Če ne dobim hiše, se bom pa vstrelil.“ Nagle jeze, kakor je bil, ležal je vže čez četrto ure v svoji krvi. Svinčenka, katero si je mislil v glavo zapoditi, odtrgala mu je brado in spodnjo čeljust; prav tako, kakor je njegov strel nedavno Kristusovi podobi odtrgal spodnji del obraza. Pri vsem tem pa ni še umrl. Bog ga je pri življenji ohranil za svarilen izgled vsim, ki so zadosti predrzni, da se hočejo z njegovo podobo šaliti. Hrano so morali temu nesrečnežu po cevki dajati. Zopet izgled, da se Bog ne dá iz sebe norčevati.

66. Odbite noge.

Meseca decembra leta 1883 proti Božiču je bilo, ko se pride trgovsk popotnik k nekemu kmetu v Folleville na Francoskem v hišo gret. Kmet, dobra duša, mu hoče še bolj postreči, kakor je imel navadno gorko in pravi, da mora iti po drva. „Ni treba, pravi popotnik, le kar to-le vzemite.“ Pri tem pokaže na precej veliko razpelo božje, ki je v kotu stalo! „Bog me obvaruj!“ pravi kmet, „imam že še drv za kurjavo, hvala Bogu“, ter odide venkaj. Popotovalcu pa vest le ni dala pokoja; med tem ko je kmet zunaj drva pripravljaj, skoči ta v kot, zgrabi

Kristusa in mu noge odbije, ter jih na ogenj vrže. Cez nekoliko časa odpravi se na pot, kjer pa ni daleč prišel. Kar sredi pota moral je obstati, kajti nobene noge ni mogel več prestaviti. Ob enem je pa vedno kričal: „Oh noge so mi odbili in sožgali!“ Prvi ljudje, ki so došli, usmilili so se ga, ter so ga prenesli v bližnjo vas, kjer je takoj na to umrl. Duhovnik, ki so ga poklicali, našel ga je že mrtvega.

67. Bog je neskončno pravičen.

Francosk vojak kretil je nekoliko pijan po cesti proti Ortenbergu po Kinciški dolini. Ob cesti stoji kamnitno znamenje. Podoba križanega Izveličarja je brezbožnega pijanca tako razdražila, da je jel sv. ime Jezusovo, kar je le znal, naj ostudneje preklinjati. To pa še ni bilo dosti. Obrnil je tudi puško, ter je z njenim kopitom po podobi božji vdaril, da so ji roke in noge odletele. Drugi dan vže stal je na bojnem polji. Prve topniške kroglice, ki so privršale, pobrale so njemu roke in noge prav na onih mestih, kakor jih je pobila njegova puška Kristusu. Prišli so zdravstveniki, naložili so ga na nošala omedlenega in proč so ga nesli. Ko ga nesó prav memo tistega znamenja, kjer je on včeraj Boga razbil, odpre vojak oči in zdihne: „Oh, Bog je neskončno pra-

vičen!“ Takoj na to izdihnil je svojo ubogo dušo. Kedo se pač tukaj ne spominja rimskega cesarja Julijana Odpadnika, ki je skoraj ves čas svojega življenja Kristusa preklinjal, na smrtni postelji je pa umirajoč vendar-le pripoznal: „Nazareneec, premagal si me!“

68. Nesramna predrznost in grozna kazen.

Ni še dolgo, kar se je nekaj groznega zgodilo. Republikanci so župnijsko cerkev sv. Jakoba spremenili v vojašnico. Nekega dne postavijo iz altarja sveto podobo na tla. Bila je podoba Kristusova, ki stoji pri stebru za bičanje privezana. Eden vojakov stopi k njej ji utakne svojo smodko v usta, češ, na, pa še ti nekoliko pokadi! Smodka pade na tla in vojak jo nevoljen pobere, podobi zopet v usta potisne ter se ji zagrozi, da če ji bo še enkrat na tla padla, ji bo drugače pokazal. Smodka res v drugič na tla pade, nakar nesramnež Kristusovo podobo klofutne. Ob tej priliki se je ob kovinastih žarkih, ki so ji glavo obdajali, na roki nekoliko oprášnil. Praska je bila tako neznatna, da vojak niti porajtal ni na njo. Kmalu pa mu je jela roka otekati in ga je tako grozno bolela, da je moral k zdravniku. Toda tudi zdravila niso imele zaželjenega vspeha in zdravniki so se izrekli, da se mora roka odrezati, kar

se je tudi v resnici zgodilo. Pa tudi to še ni bilo zadosti, kajti razžaljeni Bog tirjal je poleg roke tudi še njegovo življenje. Vendar pa mu je dal še toliko časa, da se je na smrtni postelji skesan obtožil svojih grehov in je spokorjen umrl.

Konec prvega zvezka.

KAZALO.

I. Bogokletno, predrzno govorjenje.

	Stran
1. Znamenja na nebu	2
2. Kedo bi si želel take osode?	5
3. Obmolknil je	6
4. In vendar je mogel!	7
5. Prost brez Sina	8
6. Jako krepak dokaz, da je Bog vladar sveta	8
7. Blisk je izvršil kazen	9
8. „Miserere“ in „Libera“ v krčmi	10
9. Nebesa na prodaj	11
10. Moli in delaj za vsakdanji kruh	11
11. Pogodba s hudičem	13
12. In vendar ne spi	14
13. Bog nevero kaznuje	15
14. Vse skupaj ni družega nego komedija	16
15. „Rajši bi bil Boga zadel“	17
16. Z Bogom se ni šaliti	18
17. „Naj Bog hoče ali pa ne!“	19
18. Obsedeni krojač	20
19. Bog kaznuje preklinjevalca svojega imena	21
20. Zasaromovalec vere pade s strehe	22
21. Kako je nekdo umrl, ki se je iz cerkvenega iz- občenja norčeval	23
22. Kolera ga je pobrala	23
23. Kako je neverec kolero premagal	24
24. Kako sta umrla dva klafača	25

	Stran
25. Nekaj povesti o hudi uri	25
26. Prebrisani krovec	27
27. Konj ga je zmečkal	28
28. Žalostni konec zasramovalcev sv. vere	29

II. Prisega. Kriva prisega. Rotenje in preklinjevanje.

29. Kriva pr.sega nikdar ne ostane brez kazni	29
30. Kriva prisega se dostikrat takoj na mestu kaznuje	31
31. Krivo prisego Bog kaznuje	32
32. Kaznovana kriva prisega	33
33. Bog sam je zabranil krivo prisego	33
34. Kriva prisega	34
35. Ne zaklinjaj se!	34
36. „Bog naj me kaznuje, če sem ti kaj dolžan!“	36
37. Na železnici umrl	36
38. Kaznovan preklinjevalec	37
39. Bog kaznuje pestunjo	40
40. Kaznovana kletev	41
41. Prst božji	42
42. Kaznovan voznik	42
43. Blisk izpolni preklinjevalčevo željo	43
44. Smrt mladega preklinjevalca	44
45. Kakor življenje, taka smrt	45

III. Nečast svetnikom.

46. Izrečena beseda ima vstvarilno moč	46
47. Jezus Kristus grozno kaznuje zasramovalca svoje Matere	47
48. Bogokletnik obmolkne	48
49. Borba za vero	49
50. Zasramovanje sv. Antona	51
51. Bog varuje čast svojih svetnikov	52
52. Božji mlini počasi meljejo, toda drobno!	52

IV. Zasramovanje sv. križa.

53. Nov Babilon	53
---------------------------	----

	Stran
54. Zasramovalcu Bog glavo razbije	57
55. Osem hudobnežev	58
56. Hudodelstvo in kazen	60
57. Božja pravičnost	61
58. Zlodejstvo ob križi	65
59. Potres v Kazamičijoli	65
60. Kamniten križ	67
61. Kaznovano bogokletstvo	68
62. Oslepel je	69
63. Izpoved na smrtni postelji	69
64. Kazen božja	70
65. Strel na Kristusovo podobo	72
66. Odbite noge	73
67. Bog je neskončno pravičen	74
68. Nesramna predrznost in grozna kazen	75

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

000155

00000320635

Pri

Jan. Giontini-ju

v

LJUBLJANI

se dobiva:

Car in tesar. Zgodovinska povest	20 kr.
Čas je zlato. Podučna povest za mladost. Spisal F. Hofmann V Ljubljani 1884	36 kr.
Lično vezana	50 kr.
Cerkvica na skali. Pravljica	12 kr.
Cesar Maks in Mehika. V Ljubljani 1865 Spisal J. Alčovec	20 kr.
Darinka, mala Črnogorka. Povest.	24 kr.
Baron Ravbar	24 kr.
Dve čudapolni pravljici. Drugi predelani in popravljeni natis. 1881. I. Peter Krunov; II. Okamnjenci na Blanskem gradu; v slikanej, lepej vezbi	16 kr.
Erazem Predjamski. Povest iz petnajstega stoletja. S podobo. Četrtri natis.	16 kr.
Genovefa, sveta grofinja.	16 kr.
Hitri računar z ozirom na sedanji denar po avstrijski veljavi in na novo mero in vago. 8. popolnoma predelani in popravljeni natis. 1885. V polusnji	40 kr.
Jama nad Dobrušo. Pravljica.	20 kr.
Jaromil. Pravljica.	16 kr.
Ključec lažnjivi.	20 kr.

Kuharica slovenska ali nayod, okusno kuhati navadna in imenitna jedila. Narekovala M. Bleiweis. V Ljubljani 1878. Veljajo lično vezane	1 gl. 90 kr.
Kuharske bukve , nove, ali nauk, najboljša in imenitnejša jedila brez posebnih stroškov pripraviti. Z 200 jedilnimi listki. Tretji natis. V Ljubljani 1877. Vezane	90 kr.
Najdenček , ali pravični se tudi živine usmili. 1881. Drugi predelani in popravljeni natis. V slikani, lepi vezbi	20 kr.
Narodne pripovedke za mladino	24 kr.
Na valovih južnega morja	14 kr.
Nikolaj Zrinjski , hrvatski junak.	20 kr.
Poduk , kako se dela žganje vsake baže, mrzlo in gorko, in brez posebnih naprav. V Ljubljani 1879. Velja	1 gl.
Repoštev , duh v Krkonoških gorah. Tretji predelani in popravljeni natis. 1881. V slikani lepi vezbi	20 kr.
Ribičev sin . Pravljica.	12 kr.
Sanjske bukve (s podobami)	15 kr.
Vošilna knjižica , ali vošilni listi za novo leto, godove in rojstne dneve. Spisal I. Tomšič.	20 kr.
Vrtmirov prstan . Pravljica.	20 kr.
Zbirka ljubimskih in ženitovanjskih pisem	30 kr.